

Treball de Fi de Grau

Títol

Els rols de gènere i la representació de les relacions afectivo-
amoroses a les *teen series*

El cas d' *Élite* i *Sex Education* (Netflix)

Autoria

Xènia Homs

Professorat tutor

Nereida Carrillo

Grau

Comunicació Audiovisual	
Periodisme	X
Publicitat i Relacions Públiques	

Tipus de TFG

Projecte	
Recerca	X

Data

19/06/2020

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:	Els rols de gènere i la representació de les relacions afectivo-amoroses a les <i>teen series</i> : El cas d'Élite i <i>Sex Education</i> (Netflix)		
Castellà:	Los roles de género y la representación de las relaciones afectivo-amorosas en las <i>teen series</i> : El caso de Élite y <i>Sex Education</i> (Netflix)		
Anglès:	Gender roles and the representation of loving, physically-affective relationships in teen series: The case of Élite and <i>Sex Education</i> (Netflix)		
Autoria:	Xènia Homs		
Professorat tutor:	Nereida Carrillo		
Curs:	2019/20	Grau:	Comunicació Audiovisual
			Periodisme
			Publicitat i Relacions Públiques
			X

Paraules clau (mínim 3)

Català:	adolescents, gènere, estereotips, relacions, sèries
Castellà:	adolescentes, género, estereotipos, relaciones, series
Anglès:	teens, gender, stereotypes, relationships, series

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:	L'actitud cap al sexe i les relacions amoroses és producte de l'experiència i de la immersió cultural i familiar pròpies de cada persona. Tenint en compte aquesta premissa, el present estudi s'interessa per analitzar la influència de les ficcions seriades protagonitzades i dirigides per a adolescents en l'establiment de rols de gènere i actituds estereotipades en les seves relacions personals. Per a fer-ho, la recerca parteix de l'anàlisi de la representació narrativa de les relacions afectivo-amoroses dels personatges adolescents a les sèries <i>Élite</i> i <i>Sex Education</i> de Netflix.
Castellà:	La actitud hacia el sexo y las relaciones amorosas es producto de la experiencia y de la inmersión cultural y familiar propias de cada persona. Teniendo en cuenta esta premisa, el presente estudio se interesa por analizar la influencia de las ficciones seriadas protagonizadas y dirigidas para adolescentes en el establecimiento de roles de género y actitudes estereotipadas en sus relaciones personales. Para hacerlo, la investigación parte del análisis de la representación narrativa de las relaciones afectivo-amorosas de los personajes adolescentes en las series <i>Élite</i> y <i>Sex Education</i> de Netflix.
Anglès:	The attitude towards sexual and amorous relationships is the product of each individual's experience and their cultural and family immersion. Taking this premise into account, the study is interested in analyzing the influence of fictional series starred and targeted to adolescents in establishing gender roles and stereotypical attitudes in their personal relationships. To do this, the research starts from the analysis of the narrative representation of loving, physically-affective relationships between adolescent characters in the Netflix series <i>Élite</i> and <i>Sex Education</i> .

Els rols de gènere i la representació de les relacions afectivo- amoroses a les *teen series*

El cas d' *Élite* i *Sex Education* (Netflix)

Índex

1. Introducció	2
2. Marc teòric	5
2.1 Sèries de ficció adolescent	5
2.2 Consum audiovisual dels joves adolescents	6
2.3 Característiques principals del producte audiovisual	8
2.3.1 Estructura	8
2.3.2 Producció.....	9
2.3.3 Escenaris	10
2.3.4 Personatges.....	11
2.3.5 Música	12
2.3.6 Codis, convencions i figures	13
2.4 Evolució de les <i>teen series</i> a Espanya	14
2.5 La representació de les relacions afectivo-amoroses a les ficcions seriades	18
3. Metodologia	21
3.1 Mostra	23
3.2 Primera temporada d' <i>Élite</i>	26
3.3 Primera temporada de <i>Sex Education</i>	27
4. Descripció dels resultats.....	29
5. Anàlisi dels resultats i comparativa.....	35
5.1 Personatges adolescents femenins i masculins.....	35
5.2 Trames i conflictes principals	37
5.3 Establiment, representació i evolució de les relacions afectivo-amoroses	41
5.4 Representació dels rols de gènere	46
6. Conclusions	50
7. Bibliografia	54
8. Annexos.....	54
8.1 Annex 1: Fitxes d'anàlisi.....	55
8.2 Annex 2: Fitxa dels personatges adolescents	61
8.3 Annex 3: Argument per capítols	65
8.4 Annex 4: Resultats de l'anàlisi.....	69

1. Introducció

Televisió, ordinador, mòbil. Cada dia i de manera constant. Aturar la mirada en les diferents pantalles que tenen a la seva disposició forma part de la vida quotidiana dels joves. Desconeixem quin valor exacte s'atorga a allò que es veu a la televisió a l'hora d'interpretar el món i de quina manera els referents televisius es poden arribar a barrejar amb altres de reals com ara l'entorn familiar, el social, l'escola o les particularitats individuals de cada persona.

No obstant això, en l'actualitat els mitjans de comunicació constitueixen un agent de socialització importantíssim. I aquesta força socialitzadora no consisteix solament en el seu paper de subministradors d'informació, sinó que s'exerceix també a través dels continguts d'entreteniment que ofereixen, ja que una gran quantitat de dades passa inadvertida sota l'aparença de pura distracció o diversió, amb la qual cosa l'espectador el rep amb una actitud més desprevinguda. Ara bé, el discurs existeix (Ferrés, 2001).

Sembla que a través d'aquesta mirada cap a tota mena de pantalles les persones observen una sèrie de discursos, pautes i conductes susceptibles de modelar els seus desitjos, les seves creences i, fins i tot, el seu comportament. Aquest és el cas dels i les joves, que generalment se senten representats quan en algun producte audiovisual de ficció apareix un personatge de la seva edat. Els atrau perquè els permet identificar-se d'alguna manera amb ells, si bé aquesta identificació no vol dir necessàriament la imitació exacta de la conducta del personatge, sinó més aviat la comprensió dels seus problemes i de les raons de les seves accions (Albero, 2006).

Diàriament un adolescent consumeix continguts audiovisuals amb els quals estableix certs lligams al sentir-s'hi identificat. Aquesta identificació comporta algun tipus d'efecte sobre el jove, que ha nascut, crescut i s'ha educat en un entorn densament poblat de missatges audiovisuals. Tenint en consideració que l'adolescència és el període en què els joves adquireixen les capacitats per a desenvolupar un marc emocional competent i fer la transició cap a l'edat adulta, resulta interessant analitzar com el món de la ficció audiovisual ingereix en les seves vides, en com es comporten i en què pensen o creuen.

Segons dades d'un estudi realitzat a centenars de joves espanyols d'entre 15 i 24 anys el 2012¹- considerat l'any de l'esclat de les sèries de ficció juvenil a Espanya- els joves dediquen una mitjana superior a les 19 hores setmanals al consum de televisió. I, tenint en compte el desenvolupament d'Internet i de noves plataformes de contingut audiovisual com Netflix, aquest consum no ha deixat de créixer.

D'altra banda, l'estudi mostra que el consum de programes de ficció (pel·lícules i sèries) és superior al consum de programes de realitat (informatius, documentals, etc.) i de programes lúdics (concursos, retransmissions esportives, etc.). Així mateix, es denota una diferència entre gèneres i el seu grau d'exposició a sèries de ficció: mentre que el 49% de continguts que veuen les noies corresponen a la ficció, en els nois només ho són el 20%, atès que aquests darrers consumeixen més programes de caràcter lúdic (Bermejo, 2012). Si bé però, les dades de la investigació conflueixen en que la trobada regular de l'adolescent, sigui noi o noia, amb l'univers de la ficció provoca que aquest relacioni els continguts d'aquesta amb el seu propi univers personal, donant com a resultat una construcció de valors. I són aquests valors apresos de la ficció els que podran arribar a manifestar a través de la seva conducta en determinades situacions.

Les relacions personals entre els personatges d'una sèrie adolescent juguen un rol fonamental en el desenvolupament de les trames i els conflictes del relat. La construcció de la identitat personal, l'amor, l'amistat i les relacions sexuals han resultat ser de les temàtiques més recurrents. Alhora, també són els arguments que més agraden als adolescents espectadors que, com ja s'ha esmentat prèviament, s'identifiquen amb els missatges transmesos a través de la televisió i, per contra, adopten papers i conductes semblants, que podrien derivar a rols estereotipats. De fet, s'acusa sovint a la televisió de la violència o la precocitat en la manifestació de conductes adultes com ara el consum d'alcohol, les drogues i les relacions sexuals per part dels joves.

Són molts els estudis que afirmen que els nens i els adolescents aprenen a partir d'imitar el que veuen a casa i a l'escola. En el cas de les relacions personals i afectives, l'aprenentatge funciona de la mateixa manera. La convivència, la mostra d'afecte i la manera de comportar-nos envers els altres són valors que anem assimilant des de petits

¹ Bermejo, J. (2012). *Los personajes y las series de ficción en la vida de los y las jóvenes*. Revista de Estudios de Juventud, 96, pp. 31-49. [en línia] Disponible a: http://www.injuve.es/sites/default/files/Revista96_2.pdf.

quan prenem -de manera inconscient- unes figures com a referents, ja siguin els nostres pares, familiars, tutors o mestres.

Quan arriba l'etapa de l'adolescència, els joves inicien un procés de creixement i de múltiples canvis hormonals que veuen reflectits sobretot en el seu cos, però també en la seva ment. Sol ser en aquest moment quan també els adolescents comencen a desenvolupar nous sentits cap a les relacions afectives i sexuals. A l'hora de mostrar els seus sentiments i saber com actuar en el marc de les relacions amoroses, sobretot quan es tracta d'experiències primerenques, la majoria d'ells adopten un model de referència.

Quan no ens trobàvem en plena era digital, la majoria d'adolescents adoptaven els rols i els models de comportament que, per exemple, observaven a casa. Però, en un moment com l'actual, on l'oferta de ficció audiovisual que mostra relacions entre joves és abundant i, a més a més, existeix un fort consum per part d'espectadors adolescents, quin model acaben prenent aquests com a referència? Segueixen perpetuant els models de relacions que observen a casa? O bé són influenciats per la representació i el desenvolupament narratiu de les relacions sexuals, afectives i amoroses de les sèries de ficció adolescent?

D'altra banda, també cal tenir en compte que actualment en algunes cases les relacions sexuals segueixen sent encara un tabú com a tema de conversa i per aquesta raó, davant la inexistència de referents a casa, els joves han de buscar-los fora de l'àmbit domèstic com ara en la ficció de pel·lícules i sèries, en la pornografia o amb les influències dels seus iguals com els amics i les amigues.

En aquest context, per tant, resulta interessant estudiar les *teen series* de l'actualitat com a producte de consum juvenil. Aquesta recerca pretén analitzar de manera concreta com es representen els diversos rols de gènere i les relacions afectivo-amoroses a partir dels personatges de la ficció i valorar quin impacte poden tenir aquests aspectes per als joves, en un moment de creixement i de construcció d'identitat com és l'adolescència.

L'actitud cap al sexe i les relacions amoroses és producte de l'experiència i de la immersió cultural i familiar pròpies de cada persona. Tenint en compte això, aquest treball de fi de grau s'interessa per analitzar la incidència de les ficcions seriades protagonitzades i dirigides per a adolescents en l'establiment de rols de gènere i actituds estereotipades en les seves relacions afectives.

2. Marc teòric

2.1 Sèries de ficció adolescent

Entenem com a *teen series* les sèries de ficció que estan protagonitzades per personatges adolescents i que s'adrecen també a un públic adolescent com a target potencial. Si bé en el seu origen es consumien únicament a través de la televisió, actualment les sèries són el tipus de contingut audiovisual més accessible pel que fa a les plataformes. El que fins fa pocs anys es podia veure setmanalment per la televisió, ara l'usuari també pot consumir-ho en el moment i en el suport que desitgi a través del mòbil, la tablet o l'ordinador gràcies a plataformes de contingut audiovisual com Netflix, HBO, Movistar+ o altres a serveis "streaming" que permeten que els seus membres vegin una gran varietat de continguts de forma il·limitada en diversos dispositius connectats a Internet.

Les *teen series* que ofereixen els diferents mitjans envien models d'identitat i de comportament amb els quals els adolescents poden identificar-se i establir processos de relació que els permetin posar-los a prova o reproduir-los. Així doncs, ofereixen una imatge sobre l'etapa de l'adolescència amb la qual molts consumidors joves interactuen, li donen un sentit i assimilen com el que l'adolescència "hauria de ser". En interactuar amb les imatges, els joves acaben identificant en els productes mediàtics diversos models aspiracionals d'identitat i de comportament i creant certes expectatives de conducta en les relacions afectivo-amoroses.

En aquesta recerca s'anomena constantment al concepte de les *teen series* fent referència al 'target' juvenil com a públic potencial al qual es dirigeixen els productes audiovisuals i la seva relació amb la "*teen TV*", és a dir, el conjunt de productes televisius i multimèdiàtics expressament adreçats als "*teenagers*" o adolescents (Fedele i García-Muñoz, 2010).

Aquestes es consideren productes de ficció generalment de caràcter dramàtic protagonitzats per adolescents i dirigits específicament al públic juvenil. Els seus capítols tenen una durada aproximada d'entre 40 60 minuts i narren les històries i les vides d'adolescents. Solen tenir un grup que es constitueix com a protagonista i es caracteritzen per centrar les trames en les relacions interpersonals, sobretot d'amor i d'amistat, entre els diferents personatges durant l'època de l'institut.

Les trames pròpies de les *teen sèries*, per norma general, segueixen el que José Gómez (2004) defineix com a model tradicional d'atracció-elecció afectiva i sexual. Un model

d'amor real adolescent tradicional que es caracteritza per mostrar uns objectius afectius i sexuals dins d'una societat jeràrquica, autoritària, discriminatòria i individualista que reflecteix els valors del patriarcat. Per la perpetuació d'aquesta tipologia d'amor, el paper de la família, l'escola i els mitjans de comunicació és primordial, atès que “transmeten el desig, l'atracció i l'excitació cap a l'heroi que destaca per sobre de la resta i pot amb totes les dificultats, i cap a la maca que enlluerna amb la seva bellesa i es rendeix davant el poder seductor de l'heroi” (Gómez, 2004, 67).

Així mateix, quan els productes de la ficció televisiva mostren una realitat juvenil envers l'amor i les relacions personals d'aquestes característiques més aviat estereotipades, juguen un paper molt important en la visió que els adolescents tenen de la realitat i del món que els envolta a causa de l'etapa psicològica que viuen, caracteritzada per la construcció de la realitat, un procés bàsic per al sentiment de pertinença de l'individu (Erikson, 1980). En aquesta etapa clau, també és quan es dona el desenvolupament de la intimitat i la sexualitat, en el qual es produeixen importants canvis biològics, psicològics i sociològics en l'individu (Chapin, 2000).

En aquesta recerca es fa una referència constant a l'estereotip o imatge estereotipada entenent el terme com una imatge generalitzada d'una persona o d'un grup de persones que és acceptada comunament per la societat, que es transfereix en el temps i que pot arribar a adquirir la categoria de veritat indiscutible (Galán, 2006).

2.2 Consum audiovisual dels joves adolescents

La generació que actualment es troba en l'etapa de l'adolescència forma part d'un grup poblacional que ha nascut en plena era de la digitalització i en un entorn on Internet s'ha expandit de manera massiva, donant pas així a una infinitat de continguts audiovisuals.

Les sèries de ficció adolescent intenten atraure els joves com a consumidors potencials i, alhora aquests joves es troben en un moment clau del procés de construcció de la seva identitat. Per aquesta raó, segueixen amb intensitat l'esdevenir dels personatges d'una *teen serie*, atès que s'identifiquen amb ells i, fins i tot, els utilitzen com a referents a l'hora de donar sentit a les seves experiències i a les seves relacions amb els altres. Les sèries són el tipus de contingut més vist pels adolescents accedint des de l'ordinador, entre altres raons perquè a Internet poder veure diversos episodis d'una mateixa sèrie de manera seguida sense haver d'esperar a la setmana següent com sol passar a la televisió (Bermejo, 2012).

De fet, segons declara l'últim informe de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC)² del 2018, el grup poblacional de joves entre 16 i 24 anys consumeixen més contingut audiovisual a través del mòbil que de la televisió. Concretament, l'estudi denotava que el consum audiovisual d'aquesta franja d'edat en l'ordinador, la tauleta i el mòbil en un dia laborable era d'una mitjana de 4,7 hores, una xifra que duplicava el consum a través de la televisió, de 2,2 hores. Aquest augment de consum audiovisual més enllà de la televisió es deu principalment a l'aparició d'Internet i del seguit de plataformes de pagament mensual per veure continguts audiovisuals.

En aquesta línia, l'any 2018 tres de cada deu llars amb Internet consumia continguts en línia de pagament. En concret, els usuaris de Netflix es van triplicar en un any, augmentant-se la xifra en gairebé un milió i mig. No obstant això, l'estudi informava que la plataforma més utilitzada a les llars espanyoles era Movistar+, seguida de Netflix, que es trobaria en gairebé un 10% de les llars i en tercer lloc, el servei de Vodafone TV.

En el cas en el qual ens centrem en aquesta investigació, Netflix, la plataforma ha seguit creixent fins el dia d'avui fins a ser el servei a la carta més utilitzat a Espanya molt per davant de la resta dels seus competidors, segons dades recollides al baròmetre OTT realitzat per la consultora d'audiències i la indústria de l'entreteniment GECA a finals del 2019³. L'informe de GECA se centra també en el perfil d'espectadors de Netflix, atès que el conjunt de l'audiència de la plataforma és significativament més jove que, per exemple, l'audiència de la televisió lineal. Concretament, un 45,8% dels usuaris de Netflix són menors de 45 anys.

Però Netflix no només ha aconseguit fer-se un lloc en la indústria audiovisual, sinó que també ha canviat els hàbits de consum dels espectadors, que cada vegada opten més per consumir contingut a la carta, com així revelaven ambdós informes.

De la mateixa manera, gran part de l'audiència de Netflix ha consumit les sèries adolescents que aquest proposava. Els dos estudis de cas que ens ocupen, *Élite* i *Sex Education*, s'han mantingut entre les primeres posicions del "Top 10" de la plataforma

² CNMC. (2018). *Panel de hogares*. [En línia]. Disponible a: <https://www.cnmc.es/node/368440>

³ GECA. (2019). *El informe GECA. El retraso sistemático del prime time hace bajar el consumo lineal e impulsa a las OTT's*. [En línia]. Disponible a: <http://www.geca.es/geca/informes/20190528--El%20retraso%20sistem%C3%A1tico%20del%20prime%20time%20hace%20bajar%20el%20consumo%20lineal%20e%20impulsa%20a%20las%20OTT%E2%80%99s.pdf>

en el moment de la seva estrena, i la situació s'ha repetit amb cada entrega de noves temporades.

A què es deu l'indubtable èxit d'audiència d'aquestes dues sèries? Si bé ambdós casos presenten particularitats distintives, sí que comparteixen certes característiques que els converteixen en un contingut atractiu a l'ull de l'espectador jove.

2.3 Característiques principals del producte audiovisual

Més enllà de dirigir-se a l'adolescent com a públic potencial, les sèries adolescents es defineixen també per un seguit de característiques principals que les diferencien d'altres produccions audiovisuals. En la seva majoria, les *teen series* solen construir el seu argument al voltant de trames diverses basades en els interessos del jovent com bé pot ser la construcció de la identitat, la popularitat, la majoria d'edat, la pertinença a un grup social, la rebel·lia, el primer amor o la primera relació sexual. A més, tota ficció seriada busca establir una continuïtat argumental entre els episodis anteriors i els posteriors, o segueix un model d'estructuració de la trama comú, entre altres elements que es comentaran a continuació.

2.3.1 Estructura

Existeixen diversos tipus de sèrie, però tant l'estructura narrativa com el procés de producció dictaminen que la gran majoria de *teen series* i també els dos casos d'estudi que ens ocupen (*Élite* i *Sex Education*) formen part del que es coneix com a telesèrie o sèrie de llarg recorregut. Aquesta tipologia de sèrie de ficció es caracteritza per estar formada per capítols d'una durada d'aproximadament 50 minuts i per incloure una gran varietat d'espais o escenaris, tant exteriors com interiors, en els quals succeeix l'acció.

Les telesèries tenen una estructura molt diferent de la de les "Sitcoms" o comèdies de situació, un tipus de sèrie que es caracteritza per tenir una durada molt més breu i una acció que transcorre en un nombre d'escenaris reduït, però que també té molt èxit entre el públic jove pel seu toc humorístic i dinamisme característics.

Tenint en compte la tipologia de sèrie a la qual pertanyen, les sèries adolescents fan un ús divers de les estructures narratives. En primer lloc, a l'inici de cada capítol sempre ofereixen un recordatori del contingut dels anteriors episodis per tal de refrescar la trama i facilitar el seguiment a l'espectador. Alhora, moltes d'elles també ofereixen -a final de cada capítol- un avenç del contingut del proper. No obstant però, aquest detall era comú a les sèries de llarg recorregut retransmeses a la televisió, atès que solien oferir un episodi

setmanal o, a vegades, diari, però no succeeix el mateix amb les plataformes com Netflix, ja que els avenços no són necessaris quan s'ofereixen tots els capítols d'una mateixa temporada alhora.

En segon lloc, l'estructura narrativa d'una *teen serie* acostuma a oferir sempre diversos problemes, conflictes o motivacions a l'inici dels capítols per aconseguir captar l'interès a l'espectador i focalitzar la seva atenció en la trama. Per tal de fer-ho, se sol fer ús de tècniques de narrativa audiovisual que alteren la seqüència cronològica de la història i la traslladen al passat o al futur, conegudes com a *flashback* i *flashforward*. Aquestes dues tècniques són utilitzades com a recurs de record o d'anticipació als fets que es narren en el present per tal d'afegir complexitat a la trama i atrapar al públic.

Un dels casos d'estudi d'aquesta investigació, *Élite*, fa un ús constant d'aquests recursos en cadascun dels seus capítols per tal de connectar les escenes del present -la investigació d'un assassinat- amb les del passat per intentar resoldre'l.

2.3.2 Producció

Les sèries adolescents busquen abastar a una gran audiència amb una especial incidència, clarament, en el públic jove. Així doncs, tot i que s'adrecen principalment a aquest grup d'edat, també són consumides per altres usuaris. Segons una investigació del mercat de Netflix fet per l'entitat Civic Science⁴, l'any 2017 es va denotar una tendència creixent del consum del contingut de Netflix del grup d'edat adult, que engloba dels 35 als 44 anys. Alhora, el segon major grup de subscriptors va ser el comprès entre els 25 i els 34 anys i, en tercer lloc, el format per la franja d'edat d'entre 18 i 24 anys. Per tal d'arribar a aquest públic, les produccions d'aquesta tipologia de sèrie s'emeten, en el cas la televisió, en horaris de *prime time* (franja de màxima audiència) o amb força audiència jove i setmanalment, tot i que sense descartar l'emissió diària.

No obstant però, l'alternativa de Netflix ha ampliat clarament les possibilitats de consum d'aquesta tipologia de sèries, atès que ara el públic pot escollir visualitzar tots els capítols de manera consecutiva i sense pauses ni restriccions de cap tipologia, és a dir, fer una marató de sèries. Per aquesta raó, la plataforma treballa amb produccions que s'entreguen per temporades senceres i d'aquesta manera, produeix nous capítols quan la primera temporada d'una sèrie és rebuda amb èxit per l'espectador.

⁴ Civic Science (2017). *Deep Profile Report*. [En línia] Disponible a: <https://civicscience.com/netflixs-stream-of-new-users/>

2.3.3 Escenaris

Gran part de l'acció en una sèrie adolescent transcorre en un sol espai que exerceix la funció d'eix central des del qual es tracen els diferents camins de la trama. Aquest escenari principal, que acostuma a ser el centre educatiu, consta de diversos espais (aules, gimnàs, pati, passadissos, lavabos, cafeteria, piscina, etc), que ofereixen una àmplia possibilitat de combinació que agilita l'acció.

A més del centre educatiu, les *teen series* acostumen a acompanyar-se d'espais secundaris com a recurs per a localitzar als personatges en moments claus de l'argument com bé poden ser les seves cases particulars, la biblioteca, el centre de la ciutat, espais d'oci com bars, discoteques nocturnes o parcs. Pel que fa a les cases particulars, les escenes solen remarcar amb incidència les habitacions del personatge adolescent, ja que són l'indret més privat i íntim on sol tenir lloc gran part de l'acció entre els personatges o, simplement, perquè permet que l'espectador conegui més l'interior, la personalitat i les motivacions del personatge en concret.

Resulta interessant també el fet que la gran majoria d'instituts de les sèries adolescents estan "americanitzats", és a dir, es basen en l'estètica d'un institut típic dels Estats Units amb passadissos plens de taquilles, un pavelló dedicat a l'esport, vestuaris, sala d'actes i altres escenaris que adopten una aparença americana.

Els dos casos d'estudi que ens ocupen reuneixen totes aquestes característiques pròpies de les sèries adolescents. La major part de l'acció es dona als respectius instituts de secundària: "Las Encinas" a *Élite* i "Moordale High " a *Sex Education*. Ambdós espais comparteixen trets com la imitació de l'estètica de les pel·lícules americanes amb la paradoxa del fet que una sèrie és espanyola i l'altra és britànica, respectivament.

No obstant però, els dos espais centrals de cada sèrie presenten diferències. Per exemple, l'institut Moordale a *Sex Education* presenta un aspecte exterior amb elements més típics de l'estètica britànica, atès que representa que l'acció de la sèrie succeeix en un poble fictici del Regne Unit batejat com a Moordale. Alhora, l'aspecte interior és un espai que imita una estètica més americana amb trets propis de la dècada dels 90 i barreja també tocs "vintage" amb elements actuals. Per contra, l'Institut de Las Encinas a *Élite* presenta una aparença molt més moderna i actual. El campus i els diversos espais són luxosos i de més qualitat que a qualsevol altre centre de secundària que l'espectador, de manera general, hagi pogut conèixer.

A més a més, cal afegir que els personatges en ambdues sèries -en la seva majoria- pertanyen a un estatus social alt, pel que els seus habitatges solen ser cases unifamiliars d'alt nivell amb els quals gran part de l'audiència no se sent tan identificada.

2.3.4 Personatges

Les sèries de ficció adolescent busquen narrar les històries de joves dedicades a un públic de la mateixa franja d'edat que els mateixos personatges. Aquests darrers, tot i que en cada ficció es construeixen d'una manera particular, comparteixen una gran quantitat de característiques. De fet, diversos trets dels personatges protagonistes s'estenen de manera similar per les diferents sèries de ficció d'aquesta tipologia.

De manera general, les ficcions adolescents són sèries corals, és a dir, la majoria dels seus personatges són protagonistes i la trama se centra en les seves vivències, tot i que també es presenten personatges secundaris.

Com a punt de partida, la gran majoria de *teen series* ens presenten el període de l'adolescència com una etapa en la qual l'adolescent sent la necessitat de formar part de diferents esdeveniments, d'experimentar i de decidir la direcció cap a la qual vol dirigir la seva vida. En conseqüència d'aquesta necessitat d'acció que neix en els joves, la majoria de personatges de les ficcions seriades s'afronten en algun moment a preguntes sobre el sentit de la seva pròpia existència com ara "Qui sóc?", "Què vull?" o "Cap a on vaig?" i viuen diverses experiències en la trama gràcies a les quals començaran a construir els fonaments de la seva personalitat adulta. En aquesta etapa és també quan l'adolescent pot viure crisis d'independència o el sentiment de rebuig cap a figures adultes de responsabilitat com bé poden ser els pares o els seus professors, processos als quals s'afronten contínuament els personatges de les sèries. A la vegada, les sèries adolescents reflecteixen com el o la jove intenta afermar la seva personalitat a través d'episodis més radicals o passionals.

D'altra banda, les relacions d'amistat i les relacions afectives són, sens dubte, un dels pilars de la vida de l'adolescent i, com podem veure, la representació dels models de joves a la ficció busca retratar tots aquests equivalents propis de la realitat. Així mateix, en la gran majoria de sèries es representen certs models de jove com bé pot ser el noi o la noia solitaris que busquen rebre atenció o popularitat, el noi rebel sense causa que sembla viure sense perseguir cap propòsit concret, la figura del "friqui", la noia presumida, el noi atlètic i popular, entre moltes altres formes estereotipades. Aquestes figures i comportaments

també estan presents en els dos casos d'estudi que s'analitzen en aquesta recerca. Els diferents rols que desenvoluparan els personatges a cada sèrie de Netflix seran analitzats de manera més extensa en els següents punts.

El gènere dels personatges d'una *teen serie* s'entén com una variable distintiva, atès que els rols socials que desenvoluparan aquests a la ficció seran significativament diferents depenent del seu gènere. A les dones se les representa més lligades a personalitats emocionals o sentimentals i se les involucra sovint a situacions relatives a l'amor o a la responsabilitat familiar. En canvi, els personatges masculins tendeixen a reflectir estereotips més associats a la independència, la força, el poder o a una conducta més agressiva. Els protagonistes masculins del Cabano o el Gorka a la sèrie adolescent de *Física o Química* (2008), l'Ulises a *El Barco* (2011) o el Culebra a *Los Protegidos* (2010) serien un clar exemple d'aquest patró de comportament.

De fet, les personalitats negatives també se solen distingir en qüestió de gènere i de manera estereotipada. En la ficció, els personatges femenins representen en un percentatge força baix actituds amenaçadores, agressives o violentes, culturalment assignades a homes. Però en canvi solen presentar actituds relacionades freqüentment amb la figura de la dona: la decebuda, la dolguda, la nerviosa, la preocupada, la frustrada o la tafanera (Brown, 2000). La Ruth a *Física o Química*, l'Ainhoa a *El Barco* o Tània a *Merlí* (2015) serien alguns dels molts exemples femenins d'aquest mateix comportament a la ficció que trobem a les sèries emeses al nostre país.

En definitiva, les sèries adolescents busquen mostrar personatges a la ficció que respectin un patró de comportament versemblant amb el dels joves de la realitat però alhora, manifesten una representació del gènere que perpetua estereotips convencionals.

2.3.5 Música

L'ús de la música com a recurs en un producte audiovisual com una sèrie adolescent és un element importantíssim no només per a ser utilitzat com a transició entre escenes. La música en una *teen serie* acompanya, moltes vegades, a plans i seqüències on succeeixen fets rellevants per a l'argument, per als personatges o per tots dos casos.

Com a característica comuna, les sèries de ficció adolescent solen defensar èxits d'èpoques passades per intentar crear un lligam entre un temps i un altre i definir una adolescència comuna que diferents generacions puguin reconèixer. Per tant, en una sèrie juvenil és de gran importància que la música tingui el seu lloc i per això cada cançó

escollida té el seu motiu darrere. Per exemple, *Élite* barreja cançons pròpies de l'indie espanyol de *La Casa Azul* o *Dorian*, grups valorats per generacions que ja no són adolescents en l'actualitat, amb temes actuals de Bad Gyal, C. Tangana o Rosalía i altres cançons internacionals. Per la seva banda, *Sex Education* també utilitza la música per a escenes significatives i per representar les emocions que senten els personatges en instants determinats amb l'ajuda d'artistes com Billy Idol, temes més recents d'Ezra Furman o cançons de la dècada dels vuitanta a joc amb l'estètica de la sèrie.

El conjunt d'aquestes melodies, en ambdós casos, sonen en moments clau de la trama com ara festes, escenes romàntiques, sexuals, dramàtiques o simplement seqüències on un personatge es troba sol i la cançó revela a l'audiència com s'està sentint.

2.3.6 Codis, convencions i figures

Tot i que els codis i convencions d'aquest gènere varien sempre en funció del fil argumental que segueix cada sèrie adolescent, totes elles inclouen un seguit d'elements comuns en algun moment o altre.

Festes nocturnes a casa d'un dels personatges, balls d'institut, competicions esportives o el consum d'alcohol i d'altres substàncies, tot són activitats que freqüentment observem a les sèries juvenils. De fet, sempre es reproduïxen a la ficció codis i temes d'interès que segueixen els joves durant l'etapa de l'adolescència com ara les relacions amoroses i socials, la pèrdua de la virginitat, la pertinença a un grup social concret, entre altres clíxés nascuts -la majoria- de la cultura pop nord-americana.

Així doncs, en les *teen series* s'organitza i es divideix als personatges en figures o petits grups socials que, amb freqüència, es representen de manera estereotipada: l'esportista, "l'abella reina", l'estudiós, el gòtic, el rebel, els marginats, l'alumne nou, el grup de noies populars o el grup de nois que abusen d'altres, per exemple. Atès que les relacions socials entorn d'un institut de secundària són l'origen principal de les trames plantejades en una ficció seriada d'aquestes característiques, l'espectador pot veure com es manifesten les relacions entre els diversos grups i personatges i arribar a sentir-se identificat amb algun d'ells.

Respecte a la perspectiva de gènere i tal com s'ha detallat anteriorment, les *teen series* construeixen una esfera femenina i una altra de masculina sovint estereotipades. Es tendeix a vincular la dona a la sensibilitat i a la responsabilitat familiar mentre que als homes se'ls vincula a trets que els fan graciosos, rebels i virils (Masanet, 2018). Tenint

en compte aquesta tendència als estereotips de gènere, no sorprèn el fet que aquests clixés també es traslladin a les relacions afectivo-amoroses que mantenen els personatges adolescents al llarg de la trama. Aquest assumpte serà el quid de la qüestió en els següents punts.

2.4 Evolució de les *teen series* a Espanya

El gènere juvenil a Espanya a la ficció es va començar a estendre a finals dels anys noranta i sobretot durant la dècada dels 2000. Les sèries de ficció seleccionades en aquest punt van ser emeses pels principals canals del país i, en certa manera, van suposar un canvi o una novetat en l'hàbit de consum audiovisual de les generacions més joves.

El recull de *teen series* que es presenten a continuació compten amb arguments molt diferents entre sí. Algunes pertanyen, per exemple, al gènere de la ciència-ficció, mentre que d'altres busquen presentar situacions versemblants de la vida quotidiana i apropar-se a la realitat. No obstant això, totes elles inclouen temes juvenils com les relacions entre els adolescents, la figura dels professors i l'institut o la relació que mantenen els joves amb els pares. En definitiva, aquest tipus de produccions incorporen tot el que envolta l'univers dels adolescents i, tot que cadascuna ho representa a la seva manera, van aconseguir atrapar al públic jove.

Al salir de clase (1997-2002)

Al salir de clase es podria considerar una sèrie que va marcar a la generació d'adolescents de l'època, ja que va ser una de les primeres ficcions seriades juvenils a Espanya, emesa per Telecinco l'any 1997 amb la voluntat de reproduir algunes característiques de les ficcions adolescents estatunidenques que estaven tenint molt d'èxit en aquell moment.

La sèrie es retransmetia durant l'horari de sobretaula i més de cent personatges van passar per davant de la pantalla en un total de 1.199 capítols repartits en cinc temporades d'una durada aproximada de vint-i-cinc minuts. *Al salir de clase* va deixar d'emetre's l'any 2002 i no seguia un fil argumental preestablert, sinó que els guionistes l'anaven ampliant de manera simultània a l'emissió, ja que se seguia una perspectiva de continuïtat pròpia d'una sèrie de llarg recorregut televisiu.

Al salir de clase buscava representar la vida dels adolescents protagonistes de la ficció on cop aquests acabaven les classes a l'institut Siete Robles. Per aquesta raó, la gran majoria de trames succeïen un cop els personatges interactuaven entre ells en espais externs al

centre educatiu i representaven constantment temes com els conflictes en l'entorn familiar, l'amistat, l'amor adolescent o les festes nocturnes, entre molts altres.

Compañeros (1998-2002)

Davant l'èxit de *Al salir de clase* de la seva cadena competidora, Antena 3 va decidir començar a emetre el 1998 una altra sèrie de gènere juvenil, que també va acabar suposant un gran èxit d'audiència. La sèrie, batejada amb el nom de *Compañeros*, consta de 9 temporades de 13 episodis cadascuna i narra la vida dels alumnes i els professors de l'institut Azcona.

La ficció utilitza un to humorístic per representar escenes pròpies de la quotidianitat adolescent i centra el seu argument en les relacions afectivo-amoroses i d'amistat entre els joves. No obstant això, la sèrie també aprofundeix en drames i problemes que viuen els personatges com ara el consum de drogues, els trastorns alimentaris, la discriminació racial, les malalties de transmissió sexual, els embarassos no desitjats o la violència de gènere.

El Internado (2007-2010)

Es tracta d'una altra sèrie produïda per Antena 3 impulsada en antena l'any 2007 amb el públic adolescent com a target principal. La sèrie però, a més a més de formar part del gènere juvenil també pertany al gènere de la ciència-ficció, ja que presenta girs argumentals cap al misteri, el thriller i, a vegades, el terror. L'estrena de *El internado* va reunir a més de quatre milions i mig de persones amb un *share* o quota de pantalla del 25,8%, segons informa *FormulaTV*⁵, el mitjà digital de referència sobre el sector de la televisió a Espanya, que treballa amb el suport autoritzat de les dades d'audiència recollides per l'empresa *Kantar Media*.

La ficció seriada compta amb 71 episodis repartits en set temporades i va mantenir-se en antena fins al 2010. La història de *El Internado* parteix del moment en què dos germans perden als seus pares i ingressen a un internat anomenat Laguna Negra. Un cop allà, coneixen a la resta de nens i joves del centre, on comencen a passar esdeveniments estranys, desaparicions i morts. Tot i que aquest panorama clarament és de ciència-ficció i misteri, s'acompanya també de moltes escenes i característiques pròpies de les *teen*

⁵ Formula TV. *Datos sobre audiencias*. Recuperat de: <https://www.formulatv.com/audiencias/>

series, atès que els protagonistes són personatges en plena adolescència i les relacions afectivo-amoroses que estableixen formen un dels pilars fonamentals de la sèrie.

De fet, a Espanya els personatges adolescents i les trames amoroses entre ells van tenir un gran impacte en l'audiència jove que va acabar desencadenant un fenomen fan. Les revistes *Bravo* o *Super Pop*, entre altres capçaleres del moment dedicades a adolescents van generar una gran quantitat de contingut en el qual els personatges i actors de la sèrie n'eren els protagonistes.

Física o Química (2008-2011)

Física o Química és, probablement la sèrie juvenil de referència a Espanya dels últims temps. La sèrie, d'Antena 3, va construir-se amb 77 episodis en set temporades i la seva estrena va ser vista per més de 3,6 milions d'espectadors. El seu èxit va provocar que els capítols de la sèrie acabessin acaparant un 15,5% del *share* de mitjana durant els anys que es va emetre.

Física o Química relata les històries que viuen en el seu dia a dia un grup d'adolescents i els seus professors a l'institut Zurbarán de Madrid. La ficció busca reflectir la realitat dels adolescents -com també fan la majoria de sèries de la mateixa tipologia- al representar temes com l'amor, les drogues, l'alcohol, l'homofòbia, els embarassos adolescents, els conflictes domèstics, entre d'altres fets més propis de la ficció.

A Espanya, els personatges protagonistes van assolir tant reconeixement que fins i tot es va comercialitzar una revista oficial de la sèrie en la qual s'oferien entrevistes exclusives als actors, notícies relacionades amb les trames o altres continguts extra i es dirigia especialment a l'audiència juvenil. A més, la banda espanyola de rock *Despistaos* va crear la cançó "Física o Química" per ser utilitzada com a melodia de la sèrie a partir de la segona temporada, que ha acabat esdevenint un dels seus temes més reconeguts.

Los Protegidos (2010-2012)

L'any 2010 Antena 3 va decidir emetre la sèrie *Los Protegidos* en tres temporades i 41 episodis. Es tractava d'una nova aposta: una sèrie de drama, fantasia i ciència-ficció que relatava la història d'un grup de nens i adolescents amb poders sobrenaturals que, amb l'ajuda de dos adults, es feien passar per una família amb l'objectiu de fugir d'una organització que es dedicava a segrestar als joves amb poders. *Los Protegidos* va obtenir un 18,% del *share* amb el seu primer episodi i, tot i que es vincula la sèrie a la ciència-ficció, aquesta manté les motivacions pròpies d'una *teen serie* a l'hora de representar els

personatges joves i les seves relacions en contextos de quotidianitat en espais domèstics o a l'institut.

Pel que fa a les relacions afectivo-amoroses entre adolescents, en aquesta sèrie es dona molta importància a les figures de la Sandra i el Culebra, els dos personatges adolescents protagonistes de la sèrie. Concretament, des del primer capítol representen una relació d'amor impossible i la sèrie dedica gran part de la trama a la relació que mantenen.

El Barco (2011-2013)

Després de l'èxit de l'emissió de *El Internado* i *Los Protegidos*, la cadena Antena 3 va decidir donar una oportunitat a una altra sèrie que, de la mateixa manera, incorporés elements propis del misteri, el drama, l'acció i la ciència-ficció. Aquesta vegada però, els episodis tenien una durada força més extensa que l'habitual en aquesta tipologia de sèries i la trama es desenvoluparia en un espai ben diferent: un vaixell.

El Barco narra la història d'un grup de joves que salpen a la mar en una embarcació batejada com a "Estrella Polar" per a un viatge educatiu. Durant la primera nit de travessia, hi ha una catàstrofe mundial que provoca que la superfície de la Terra desaparegui i que més d'un 90% del planeta quedi submergit sota l'aigua. En el transcurs de la trama, els personatges hauran de romandre al vaixell i superar totes les adversitats amb les quals es toparan per seguir amb vida alhora que intenten trobar una superfície de terra habitable. *El Barco* va suposar el millor debut d'una sèrie nacional en el seu moment amb més de 4,7 milions d'espectadors i un 23,4% del *share*. Tanmateix, va ser un gran èxit entre el públic jove, ja que de la mateixa manera que amb *Los Protegidos*, la ficció seriada dona molta importància a les relacions entre els protagonistes joves. En concret, *El Barco* narra la història d'Ulises i Ainhoa que, com també passa amb el Culebra i la Sandra, mantenen una relació d'amor-odi durant tota la ficció. Tot i que aquests dos personatges adolescents no són els únics que viuen trames amoroses, la seva relació sí que es manté com un dels pilars de la sèrie i, alhora, compta amb moltes de les característiques d'una *teen serie*.

Merlí (2015-2018)

Merlí va ser una *teen serie* emesa per la cadena catalana TV3 l'any 2015 després del gran èxit de la sèrie *Polseres Vermelles* (2011), en la qual els protagonistes també són adolescents però l'argument i guió difereix molt al del que es consideraria propi d'una *teen serie*.

Aquesta nova ficció de TV3 compta amb 40 capítols en tres temporades i narra la història d'un professor de filosofia (Merlí), que utilitza mètodes poc ortodoxos per ensenyar als seus alumnes de primer de batxillerat a pensar amb llibertat i apropar-se als conceptes de la filosofia. De fet, cada capítol de la sèrie lliga diversos pensaments dels filòsofs clàssics a les realitats que estan vivint els personatges.

Tot i que en primera instància el personatge d'en Merlí podria considerar-se el protagonista principal, es tracta d'una sèrie coral i, per tant, el grup d'alumnes són també els grans protagonistes de la sèrie. Per aquesta raó, *Merlí* s'engloba dins del gènere juvenil ja que, tot i que ho fa des d'una perspectiva més social i filosòfica, busca reflectir els problemes amb els quals es topen els joves durant l'etapa de l'adolescència així com les relacions que mantenen entre ells. L'estrena de la sèrie a Catalunya va fer-se amb una quota d'audiència del 17,7%⁶ i va convertir-se ràpidament en líder. Finalment, Atresmedia va permetre que s'expandís a nivell nacional i Netflix es va encarregar de promoure-la en el marc internacional.

Tanmateix, la difusió de continguts audiovisuals a través de la plataforma en *streaming* de Netflix ha permès que diverses sèries adolescents internacionals hagin tingut un gran seguiment a Espanya en els últims anys. *Stranger things* (2016), *Por 13 razones* (2017) o *Cómo vender drogas online* (2019) han estat algunes de les ficcions adolescents més vistes en el país que, tot i seguir trames argumentals molt diferents entre si, pertanyen al gènere juvenil al centrar-se en les relacions entre adolescents i tot allò que els envolta.

2.5 La representació de les relacions afectivo-amoroses a les ficcions seriades

La televisió ha sigut un dels mitjans de comunicació i socialització més influents dels últims anys. Les sèries de ficció esmentades, la majoria emeses en horaris de *prime-time*, a més de servir com a entreteniment, presenten models d'identificació que són imitats i que, tendeixen a fomentar i a arrelar, encara més, les relacions estereotipades (Galán, 2006).

Com bé s'ha avançat en l'anterior punt, les relacions afectives, amoroses i sexuals entre els protagonistes adolescents són molt recurrents durant la trama d'una *teen serie*, ja que es consideren un dels pilars fonamentals de l'argument i, alhora, atrauen l'espectador jove. L'adolescència és l'etapa de transició on el jove es desenvolupa físicament i mentalment

⁶ Focusmedia. (2015). *Dato de audiencia 14 de septiembre de 2015*. [En línia] Disponible a: <http://www.focusmedia.es/datos-audiencia-14-de-septiembre-de-2015/>

i és el moment també en el qual comença a adquirir una identitat sexual. Tot i que el desenvolupament d'un adolescent comprèn des dels 11 fins el 21 anys, es tracta d'un procés que el portarà des de l'autodescobriment del cos, els impulsos sexuals i el desig fins a la recerca d'una intimitat de parella en una relació més madura.

No obstant això, la perspectiva des de la qual les ficcions seriades han escollit representar els lligams entre els personatges joves ha evolucionat en els darrers anys. Per exemple, els protagonistes adolescents de *Al salir de clase* són presentats sense gaire profunditat emocional i des d'una perspectiva més còmica, mentre que les relacions afectivo-amoroses que mantenen entre ells impliquen, la majoria de vegades, estereotips de gènere. En el cas de *Compañeros* però, es comencen a visibilitzar altres temes lligats a la sexualitat que van més enllà dels clixés de l'amor adolescent com bé poden ser la violència de gènere o l'embaràs adolescent, tots tractats en el marc de la realitat quotidiana dels personatges.

Al cap d'un anys, els canals de televisió espanyola van tornar a interessar-se per *les teen series* però aquest cop van dotar les relacions entre els joves de més complexitat argumental per tal de focalitzar l'atenció de l'audiència. A partir d'aquest punt, l'aparició de sèries com *El Internado*, *Física o Química*, *Los Protegidos*, *El Barco* o *Merlí* va ser consecutiva i el gènere va guanyar molt èxit i seguiment entre el públic jove. Ara bé, cada sèrie fa un tractament diferent de les relacions afectives entre els personatges, encara que tenint en compte els seus trets generals i la representació que fan de les trames amoroses, es podrien dividir en dos grups.

Per una banda, el grup de sèries que inclouria el cas de *Física o Química*, *El Internado* o *Merlí*, presenten un gran nombre de parelles que mantenen relacions afectivo-amoroses de diverses tipologies al llarg de la sèrie i, en el cas de *Física o Química* i *Merlí*, de diferents orientacions sexuals més enllà de l'heterosexualitat. En aquest grup de ficcions seriades les relacions entre els joves varien constantment però, la gran majoria sol representar el model típic de relació tradicional, que reproduïx clixés, rols de gènere i escenes que mostren la gelosia, triangles amorosos competitius per conquistar a algú, figures dominants masculines i figures submises femenines, entre d'altres. Aquest és el cas, per exemple, de les relacions mantingudes entre els personatges protagonistes de l'Ivan i la Júlia a *El Internado*, del triangle amorós entre el Marcos, la Carol i l'Amèlia també en aquesta darrera sèrie o en la gran majoria de relacions afectivo-amoroses entre els joves de l'institut Zurbarán a *Física o Química*. Si bé però, en cadascuna d'aquestes sèries

s'observen també alguns models femenins més arriscats que presenten noies independents, segures de sí mateixes i que viuen la seva sexualitat amb llibertat, pel que els estereotips de gènere no es compleixen en aquests casos. Malgrat això, el model de relació que segueix predominant a la ficció és el tradicional.

Per últim, trobaríem el grup de sèries que englobaria *Los Protegidos* i *El Barco*, atès que ambdues sèries adolescents, en lloc d'exposar diverses relacions alhora, focalitzen la seva trama en una relació amorosa entre dos mateixos personatges i en com aquesta evoluciona fins al desenllaç de la sèrie. De fet, les dues sèries fan una representació similar de la relació entre els protagonistes adolescents: l'Ulises i l'Ainhoa a *El Barco* el Culebra i la Sandra a *Los Protegidos*. En tots dos casos, els personatges mantenen una relació d'amor-odi que s'ha d'enfrontar als obstacles que la posen en perill contínuament, pel que l'atenció de l'audiència es concentra en l'esdevenir d'aquesta. A més a més, les figures que en formen part responen al clixé argumental d'una noia responsable que cuida un noi rebel i que és capaç de trencar la seva cuirassa perquè aquest reveli els seus sentiments. Tanmateix, sovint aquestes parelles passen per algun triangle amorós amb personatges considerats "adversos" i la relació que mantindran els protagonistes es toparà de manera incessant amb la inestabilitat, el sofriment per amor, l'ocultament, les mentides i la gelosia.

En definitiva, tot i que els arguments i els models relacionals que estableixen els personatges presentats a les sèries adolescents que han estat molt populars a Espanya i que han esdevingut un referent per diferents generacions són diversos, tots ells acaben construint figures estereotipades i reproduint rols de gènere tradicionals en el marc d'una relació amorosa adolescent. Fins i tot en casos com *Merlí*, que es presentava com una proposta més innovadora en afegir una perspectiva filosòfica que qüestionava certes situacions mai vista en el gènere juvenil, s'acaben perpetuant alguns clixés en certs moments de la trama.

Així doncs, tot i que les *teen series* han evolucionat en els darrers anys i han anat oferint noves idees, sembla ser que encara cal una proposta de sèrie adolescent que s'allunyi dels rols típics de la ficció i s'aproximi més a la realitat, representant comportaments més autèntics i versemblants dels joves en una relació afectivo-amorosa. Alhora, seria necessària una representació de figures i condicions sexuals com ara la bisexualitat, la transsexualitat o altres identitats que són presents també a la realitat.

3. Metodologia

Les sèries constitueixen un dels continguts estrella en el mercat audiovisual en l'actualitat. Segons les últimes dades publicades per Netflix el gener del 2019, la plataforma comptava amb més de 13 milions de subscriptors a escala mundial. La informació oferta pel famós servei de *streaming* també va mostrar que un total de 8,4 milions d'usuaris consumien un capítol rere un altre de les seves diferents sèries, donant-se així el fenomen que es defineix com a "binge watching" o marató de sèries.

L'actual oferta de sèries de ficció a través de plataformes com Netflix ha canviat l'hàbit de consum dels continguts audiovisuals, particularment entre els joves. Ara, els adolescents com a gran grup d'audiència es troben davant d'un nou escenari de consum mediàtic que va molt més enllà dels canals de televisió convencional.

Per tal d'estudiar-lo, aquest treball realitza un seguiment de dos casos específics de *teen series* actuals produïdes per la plataforma Netflix: *Élite* (octubre de 2018) i *Sex Education* (gener de 2019) per analitzar de manera concreta com s'hi representen els rols de gènere i les relacions afectivo-amoroses a partir dels seus personatges i trames.

L'objecte d'estudi d'aquesta recerca se centra, per tant, en l'adolescent com a espectador i en l'anàlisi dels missatges i imatges transmesos a la ficció pel que fa als rols de gènere, que poden acabar contribuint a perpetuar estereotips o a construir referents per al públic adolescent.

Com es representa el comportament de l'adolescent a la ficció? I l'adopció de rols de gènere i/o rols en la parella? Es dona una perpetuació d'estereotips de gènere? Quin rol juguen les sèries en l'educació dels adolescents respecte a certs temes? Aquestes són algunes de les preguntes de recerca que volen ser resoltes en aquesta investigació.

En l'àmbit acadèmic, si bé sí que existeixen estudis sobre les ficcions seriades i la seva influència a la vida dels adolescents o sobre la representació del gènere a la ficció, aquest TFG pretén aportar l'estudi concret de dos casos de *teen series* actuals, que han esdevingut un fenomen entre els adolescents d'avui en dia: *Élite* i *Sex Education*.

Aquesta recerca ha decidit concretament fer un estudi d'aquests dos casos per un seguit de motivacions. En primer lloc, perquè tant *Élite* com *Sex Education* són sèries de ficció adolescent produïdes per ser distribuïdes a través de Netflix. La primera és una producció espanyola de *Zeta Producciones* que es va estrenar el 5 d'octubre de 2018 mentre que la segona pertany a la productora britànica *Eleven Film*, estrenada l'11 de gener de 2019.

En segon lloc, s'ha tingut en compte que ambdues sèries han tingut molta repercussió els darrers anys, atès que tot i que Netflix no acostuma a oferir dades, sí que revela quines són les sèries més vistes del seu servidor. Segons va indicar la plataforma en un informe semestral als seus accionistes ⁷, el drama adolescent espanyol *Élite* va ser vist en 20 milions de llars durant el primer mes des de la seva estrena, mentre que *Sex Education* va ser visualitzada per 40 milions de comptes durant les seves primeres quatre setmanes d'emissió. En addició, les dues produccions han renovat temporades gràcies al seu èxit. *Sex Education* va emetre la seva segona temporada el febrer del 2020 i *Élite* ja va estrenar la tercera temporada a mitjans de març del 2020. L'estrena va provocar un col·lapse de la plataforma de Netflix, que va caure durant una hora a causa del gran nombre de persones que volien accedir al contingut⁸.

I finalment en darrer lloc, resulta interessant estudiar els casos d'*Élite* i *Sex Education* pels arguments que presenten i, sobretot, per com s'hi representen les relacions personals afectives i amoroses. Tenint en compte que ambdues sèries tracten el gènere juvenil, *Élite* estableix les relacions afectivo-amoroses entre els seus personatges com el segon pilar més important de la sèrie, per darrere de la trama principal de la resolució d'un assassinat. Per la seva banda, *Sex Education* posa com a punt central del seu argument les relacions sexuals en adolescents i l'educació sobre aquest tipus de temes.

El contrast entre les dues ficcions a l'hora de representar aquestes relacions és evident i resulta interessant fer-ne una anàlisi comparativa, tenint en compte que *Sex Education* pot tractar-se de la primera *teen serie* que aposti per parlar dels problemes i els dubtes que tenen els joves respecte les relacions sexuals amb una voluntat didàctica.

Fer un TFG sobre gènere enfocat a l'adolescent com a espectador d'aquesta tipologia de sèrie és important a nivell social, ja que -a partir de l'estudi del contingut audiovisual- podem extreure conclusions sobre els missatges i les imatges que es transmeten als adolescents a través de la ficció que poden portar a fer que perdurin certs clixés de gènere i rols específics de desigualtat.

⁷ Netflix Investors. (2019). *Letter to Shareholders. Quarterly Reports*. [en línia] Recuperat de: https://s22.q4cdn.com/959853165/files/doc_financials/quarterly_reports/2018/q4/FINAL-Q418-Shareholder-Letter.pdf

⁸ Palenzuela, F. (14/03/2020). *El estreno de la tercera temporada de 'Élite' provoca que Netflix se caiga durante una hora*. Formula TV. Recuperat de: <https://www.formulatv.com/noticias/estreno-tercera-temporada-elite-provoca-netflix-caiga-una-hora-100444/>

Aquesta investigació se centra, d'una banda, en la revisió de literatura científica sobre *teen series* i, de l'altra, utilitza una metodologia qualitativa, l'anàlisi de contingut, per analitzar en detall les trames, els personatges, els estereotips de gènere i les relacions afectivo-amoroses dels dos casos de *teen serie* actuals seleccionats: *Sex Education* i *Élite*. Per tal de poder donar resposta a les qüestions en l'inici d'aquesta recerca, l'estudi ha partit de diverses pràctiques com l'anàlisi de continguts i la investigació d'arxiu.

3.1 Mostra

Aquesta recerca ha analitzat cada capítol de la primera temporada dels dos casos de sèrie juvenil estudiats, en concret, un total de 16 capítols, vuit per cada sèrie. Per tal de realitzar aquest estudi focalitzat en el tractament de les relacions afectivo-amoroses a les *teen series* s'han emprat dues fitxes d'anàlisi amb uns camps específics per d'examinar-ne el contingut i establir una comparativa entre els capítols de la mateixa sèrie i entre les dues sèries, així com per poder observar l'evolució de les trames i els personatges.

Així doncs, la recerca s'enfoca a estudiar amb més deteniment com es representen les relacions amoroses en l'adolescència en aquests dos exemples de ficció audiovisual i els possibles rols de gènere i/o estereotips que se'n deriven. Per a fer-ho, la primera fitxa d'anàlisi -realitzada a partir de la plataforma *Google Forms*- es focalitza en fer una descripció general de cada capítol i analitzar diversos camps (veure Taula 1) com el predomini de personatges masculins o femenins, els principals temes tractats al llarg del capítol, la quantitat d'escenes de tipologia afectiva-amorosa i finalment el model de relació afectiva i sexual predominant en la totalitat del capítol segons les definicions de José Gómez (2004): el tradicional o l'alternatiu.

Taula 1. Model de fitxa d'anàlisi: Part descriptiva

1.	Sèrie i número de capítol.	
2.	Títol.	
3.	Sinopsis general.	Acció i espai.
4.	Personatges principals del capítol.	Entre 3 i 5.
5.	Presència de personatges masculins i femenins.	Predominen els masculins, els femenins o existeix igualtat.
6.	Temes principals del capítol.	
7.	Nombre d'escenes afectivo-amoroses en el capítol.	
8.	Model de relació predominant en la totalitat d'escenes.	Tradicional o Alternatiu.

Font: Elaboració pròpia

En aquest estudi es fa la distinció entre dues tipologies de relació basant-se en les definicions dels models "d'amor" que Gómez estableix a *El amor en la Sociedad de riesgo. Una tentativa educativa* (2004). Segons l'autor, existeixen dos tipus de relació afectivo-amorosa. En primer lloc i com bé s'ha començat a definir en apartats anteriors, el model tradicional, que correspon a un tipus de relació amorosa marcada per l'individualisme, la inaccessibilitat, la sovint aparició de formes discriminatòries i "dosis de violència" (Gómez, 2004). Aquest model de relació tradicional incorpora un amor passional que implica el sofriment dels individus o bé parelles que mantenen una relació estable però sense passió.

Per contra, el segon model denominat com a "alternatiu" és menys freqüent i integra les relacions basades en el diàleg, el respecte i l'estabilitat. Es tracta d'un tipus de relació amorosa amb passió sempre consensuada on els integrants es troben en posició d'igualtat que rebutja la idea idealitzada de l'amor tradicional i es fonamenta en la construcció conjunta de la relació a través d'un procés comunicatiu de consens. Al procés de construcció d'aquest tipus de model relacional l'autor l'anomena "democratització" de les relacions personals.

Per tal d'esbrinar quins models de relació predominen a la ficció d'*Élite* o a *Sex Education*, cada una de les escenes que impliquin una relació afectivo-amorosa passarà per una anàlisi més profund. Partint de l'escena com a unitat d'anàlisi, en aquest segon anàlisi a través també de *Google Forms* s'analitzaran un seguit de rols, trets i característiques tant

dels personatges com de la mateixa acció. A través de 19 preguntes cada escena serà analitzada detalladament responant un seguit de camps informatius (veure Taula 2).

Taula 2. Model de fitxa d'anàlisi profund: Les escenes afectivo-amoroses.

1.	Tipus d'escena (afectiva o conflictiva).
2.	Tipus de relació.
3.	Personatges que intervenen en la relació afectivo-amorosa.
4.	Tipus de relació establerta entre els personatges.
5.	Aparició de relacions sexuals.
6.	Utilització explícita de mètodes anticonceptius i de prevenció de les Malalties de Transmissió Sexual (MTS).
7.	Qui comença la relació afectiva i/o sexual.
8.	Establiment de rols de passiu – actiu.
9.	Trets característics del model de relació tradicional.
10.	Trets característics del model de relació alternatiu.
11.	Aparició d'algun tipus de discriminació.
12.	Aparició d'estereotips o clixés.
13.	Altres observacions de l'escena.

Font: Elaboració pròpia.

L'objectiu primordial d'aquests camps informatius és el de facilitar l'anàlisi dels continguts de les diverses escenes afectives i amoroses entre adolescents, així com permetre estudiar els papers que juguen els personatges i si aquests poden respondre a algun estereotip. A més a més, l'anàlisi pretén comprovar, a partir d'aquests rols, qui inicia la relació amorosa, quins factors es poden destacar de les diferents interaccions i a quin tipus de model relacional pertany cada escena.

3.2 Primera temporada d'Élite

Élite és una sèrie de ficció adolescent espanyola de Carlos Montero, el mateix guionista que va crear *Física o Química* i *Al salir de clase*, sèries del mateix gènere que van guanyar molta popularitat a Espanya durant els seus anys d'emissió. *Élite* va estrenar la seva primera temporada -de vuit episodis en total- el 5 d'octubre de 2018 a Netflix.

Es tracta d'una *teen serie* que va més enllà del drama adolescent típic i adopta la forma de thriller amb la investigació d'un crim. Des d'un primer moment, la sèrie ens presenta un escenari: la investigació d'un assassinat comès a Las Encinas, un col·legi privat molt prestigiós al qual estudien joves amb un estatus social alt. A l'institut acaben d'arribar tres alumnes nous becats que no acaben d'encaixar en aquest ambient d'ostentació i luxe dels seus companys de classe, pel que ràpidament es produiran problemes lligats a la

Figura 1. Cartell promocional oficial de la primera temporada de *Élite* a Netflix. Font: Sreambly (2018).

discriminació de classe, racial, entre d'altres.

En tractar-se d'una sèrie coral, els protagonistes de la sèrie són el conjunt de personatges que cursen primer de batxillerat a l'institut i que estableixen lligams personals entre ells. Però malgrat que *Élite* inicialment ens presenti un crim i un thriller entretingut com a fil argumental principal, al llarg de la sèrie les mateixes relacions d'amistat o d'amor entre els joves i tots els conflictes que se'n derivaran semblen ocupar la primera posició.

A l'inici de la trama, la sèrie se centra a narrar la història d'en Samuel, un dels alumnes becats. Concretament, s'interessa a mostrar com aquest estableix els primers contactes amb els altres alumnes

de Las Encinas, però sobretot en la relació que estableix amb la Marina, l'alumna que ja se'ns avança que serà assassinada. A partir d'aquí, la ficció seriada s'anirà endinsant en la vida de cadascun dels personatges fins a focalitzar-se en les trames que viuen cadascun d'ells, pel que l'espectador fàcilment té la sensació d'estar vivint diverses històries paral·leles, cadascuna amb les seves complexitats particulars.

El detall original de la sèrie rau en l'estructura argumental que utilitza, que juga amb els salts temporals a través de la combinació de *flashbacks* i *flashforwards* per narrar la

història dels adolescents conjuntament amb les declaracions de cadascun d'ells durant la investigació policial de l'assassinat. El focus narratiu d'*Élite* atorga la mateixa importància a les trames de cada personatge protagonista, ja que la sèrie pretén fusionar les seves històries diverses amb l'objectiu de resoldre l'interrogant de qui és l'assassí.

Si bé els dos primers capítols de la sèrie i els dos últims són els que se centren en l'assassinat de la Marina, la resta de capítols de la primera temporada es fonamenten en la interacció entre els personatges i l'evolució de les seves relacions personals així com en abordar arguments i clixés associats als drames adolescents com ara els conflictes familiars, les escenes de caràcter sexual, els embarassos no desitjats i els secrets. Per contra, la sèrie també ofereix una representació de temes que no són tan habituals en una *teen serie* com ara les relacions poliamoroses, les malalties de transmissió sexual com el VIH, el consum de drogues, els prejudicis racistes, les diferències d'estatus social o la corrupció.

3.3 Primera temporada de *Sex Education*

Sex Education és el nom que rep la sèrie de ficció juvenil britànica creada per Laurie Nunn que es va estrenar l'11 de gener de 2019 a la plataforma de Netflix. La primera temporada de la sèrie consta de vuit episodis que intenten abordar el despertar emocional i sexual dels seus protagonistes adolescents, alumnes de l'institut de secundària britànic Moordale High.

Amb l'objectiu de seguir el tema de les relacions sexuals com a fil argumental principal, la trama se centra en la figura de l'Otis, un noi insegur i tímid que té una experiència nul·la en el sexe i un trauma que s'anirà descobrint amb el pas de la sèrie. L'Otis és fill d'una sexòloga i, juntament amb la Meave, una altra alumna de l'institut, decideix començar un negoci de teràpia sexual per atendre als alumnes de l'institut i resoldre els seus problemes o dubtes sexuals.

Els primers episodis de la temporada són més propis de la comèdia, atès que la sèrie pren forma de comèdia despreocupada amb tocs d'humor, d'ironia i d'absurd al parlar dels problemes sexuals dels diferents alumnes de l'institut. No obstant això, a mesura que

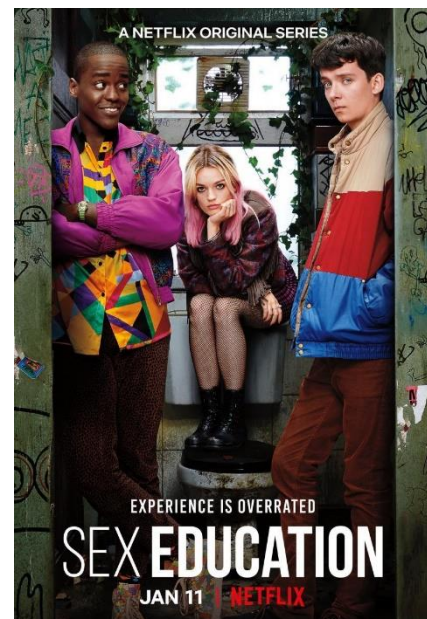

Figura 2. Cartell promocional oficial de la primera temporada de *Sex Education* a Netflix. Font: Film Affinity (2019)

avança la trama els capítols comencen a adquirir un to de drama juvenil, ja que es comença a indagar en els sentiments dels personatges i en les relacions emocionals que estableixen entre ells (Veure Annex 3).

Sex Education dibuixa un escenari força estereotipat al presentar un espai tòpic en tota sèrie adolescent: un institut amb una estètica pròxima a la nord-americana i amb detalls propis dels anys vuitanta. Tanmateix, presenta els personatges tòpics que representen clixés de comportament d'aquests tipus de *teen series* els estudiosos, els alumnes populars, el o la inadaptada, el rebel, l'esportista, el tímid o l'homosexual entre d'altres.

A diferència del que passa a *Élite*, on el focus de la sèrie manté en un grau quasi igual en tots els personatges adolescents, *Sex Education* se centra en cinc personatges concrets mentre que la resta interpreten rols secundaris o apareixen de manera recurrent a la trama. Així bé, la sèrie explora més a fons les situacions privades i familiars del personatge de l'Otis, la Meave, l'Eric, l'Adam i el Jackson, així com els seus sentiments i els problemes que tenen en la intimitat (Veure Annex 2). Malgrat que el personatge de l'Otis sembla adoptar un rol més principal a la sèrie, es tracta d'una sèrie coral que es centra en un grup d'adolescents com a personatges protagonistes. Si bé però, la figura de l'Otis serveix com a nexa connector amb la resta de personatges. L'Eric, per exemple, apareix en escena des del primer moment com a millor amic de la infància de l'Otis, és extravagant i divertit i a casa seva tenen dificultats per acceptar la seva condició d'homosexual. D'altra banda la sèrie també presenta la Meave, com la noia inadaptada i rebel amb una situació familiar difícil. I d'aquesta manera, la primera temporada de *Sex Education* va desenvolupant a poc a poc les històries d'altres personatges com la de l'Adam com el noi violent del centre o la del Jackson com el noi popular, totes elles més complexes del que poden aparentar a primer cop d'ull.

4. Descripció dels resultats

Analitzar la relació entre els adolescents i les imatges sobre l'adolescència que ofereix una producció audiovisual com és una sèrie és necessari per conèixer quins models aspiracionals, tant d'identificació com d'atracció, es presenten en els productes mediàtics i com els adolescents interaccionen amb ells.

Les sèries analitzades en aquesta recerca, *Élite* i *Sex Education*, mostren unes imatges i uns valors determinats sobre com és el món dels joves que hi apareixen, pel que els adolescents poden identificar-se amb les identitats i els models d'atracció hi apareixen i, per tant, reproduir-los. Després de realitzar l'anàlisi descriptiva de cada capítol de la primera temporada dels dos casos de ficció seriada i les consegüents anàlisis en profunditat de cada una de les escenes afectivo-amoroses que s'hi donen, s'ha constatat que *Élite* i *Sex Education* presenten moltes diferències en la seva representació de les relacions entre adolescents i en l'establiment de rols de gènere en els seus personatges. Tanmateix, ambdues sèries tenen punts en comú en les seves construccions argumentals. Durant el transcurs de la trama en totes dues sèries apareixen clixés i estereotips de gènere. Sovint, per raons culturals la població ha interioritzat certes imatges estereotipades en les relacions afectives i, en conseqüència, poden passar desapercebudes sota la mirada de l'espectador al consumir una sèrie de ficció, atès que se solen transmetre d'una manera indirecta. Per aquesta raó, és necessari realitzar anàlisis més elaborades que focalitzin l'atenció en la qüestió de gènere i en la representació d'estereotips per poder ser detectats. Tots aquests aspectes s'interpretaran amb més profunditat conjuntament amb els resultats de la part analítica d'aquesta recerca, en el següent apartat.

A partir del visionat crític dels vuit capítols de cada una de les ficcions seriades se'n poden extreure certes observacions i conclusions interessants que cal que siguin descrites i valorades en aquest estudi.

Nombre d'escenes afectivo-amoroses

En primer lloc, cal remarcar que l'anàlisi s'ha basat en el total d'escenes afectivo-amoroses extretes dels vuit capítols de cadascuna de les sèries estudiades. Per a poder definir una escena de caràcter afectiu i amorós s'han establert uns criteris concrets. Així doncs, s'ha considerat que una escena pertany a aquesta tipologia quan involucra a dos o més personatges que mantenen algun tipus d'interacció respecte a la seva relació interpersonal

i íntima. Per tant, un apropament o un altre tipus d'acció com un petó o l'acte sexual s'han considerat escenes afectivo-amoroses.

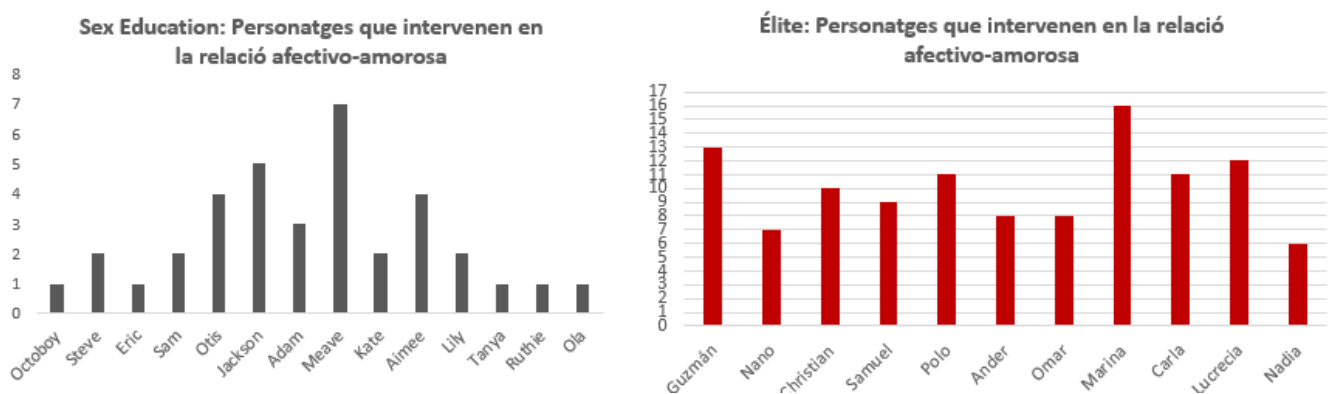
En el cas de *Sex Education*, la sèrie dona la impressió a l'espectador que incorpora molt sexe, però no obstant això, no se n'han detectat tantes escenes que la investigació hagi definit com a afectivo-amoroses. Aquesta falsa impressió es produeix perquè el sexe és el fil conductor de tota la sèrie i, com a tema central, mou als personatges i tota la trama que els envolta. Si bé és cert també que des del seu inici es planteja com una *teen serie* amb molt contingut de caràcter sexual, els vincles que estableixen els personatges van més enllà de l'acte en si mateix. Així doncs, s'han acabat analitzant 19 escenes a *Sex Education* mentre que a *Élite* -en el mateix nombre d'episodis- se n'han examinat 50. Cadascun dels capítols de totes dues sèries ha incorporat escenes d'aquest tipus fins a arribar al total dels 69 talls estudiats en aquesta recerca.

Personatges

Segons les dades extretes de les fitxes d'anàlisi (Annex 1), hi ha diversos personatges que adopten un rol més principal a la totalitat de capítols, és a dir, tot i que es tracta de ficcions corals en tots dos casos, alguns personatges juguen papers més destacats. En el cas d'*Élite*, la Marina és l'únic personatge que es manté com a protagonista durant la trama principal dels vuit episodis consecutius. En segon lloc, trobaríem els personatges del Samuel i el Nano, ja que ambdós juguen un rol principal en 6 dels 8 capítols. Seguidament, el Guzmán es trobaria en la tercera posició. Alhora, a *Sex Education* la Meave i l'Otis podrien considerar-se figures principals en la totalitat de capítols de la primera temporada, mentre que l'Eric ho seria de 6 episodis i l'Adam i el Jackson de tres.

Si bé, però, les dades (Veure Annex 1) mostren que en un 62,5% de la totalitat de capítols d'ambdós casos d'estudi hi predominen els personatges masculins i només en un capítol (6,3%) ho fan els femenins. La presència igualitària de personatges masculins i femenins als episodis es fa palesa en un 31,3%, és a dir, en cinc capítols dels setze analitzats.

Respecte a la intervenció dels joves a les relacions afectivo-amoroses, basant-nos en cada una de les escenes d'aquesta tipologia analitzades, existeixen alguns personatges que hi participen en un grau molt més elevat que altres (Veure Gràfic 1). A *Élite*, la Marina és - amb diferència- la jove que intervé en més relacions afectivo-amoroses al llarg de la sèrie, amb un recompte de 16 escenes. En segon i tercer lloc es troben el Guzmán i la Lucrecia, amb la seva aparició en 13 i 12 escenes respectivament. L'escala es segueix per la Carla (11), el Polo (11) i el Christian (10) i va disminuint per la resta de personatges adolescents fins a arribar a la Nadia, que tot i ser la que intervé menys vegades en escenes d'aquesta tipologia, participa en un total de 6.

Gràfic 1. Freqüència de personatges que intervien en la relació afectivo-amorosa a *Sex Education* i *Élite*. Elaboració pròpia.

El cas de *Sex Education* presenta diferències en comparació amb *Élite* principalment a conseqüència de l'inferior nombre d'escenes afectives i amoroses al llarg dels seus capítols. No obstant això, de la mateixa manera que passa amb el personatge de la Marina, a *Sex Education* és també un personatge femení el que participa en un major nombre d'escenes afectivo-amoroses. Tal com es pot observar al gràfic, el personatge de la Meave, que participa en 7 ocasions, va seguit pel Jackson (6) i, en tercer lloc es trobarien l'Otis i l'Aimee, amb la participació de cadascun a 4 escenes. A *Sex Education* és força habitual que els personatges que són recurrents però no principals o que tenen un paper més secundari només participin en una o dues escenes afectivo-amoroses.

Pel que fa a quin personatge inicia les relacions de caràcter afectiu o sexual, a *Élite* és la Carla, ja que ella inicia 8 de les 11 escenes a les quals participa, i aquesta va seguida pels personatges masculins del Guzmán i el Samuel, amb 7 escenes cada un. A *Sex Education* el personatge del Jackson és qui inicia la majoria de relacions que manté, amb un total de

4, sent la Meave la següent en el rànquing (3), seguida per personatges com l'Aimee o l'Adam (2). A partir d'aquestes dades es poden començar a extreure algunes conclusions respecte als rols que juguen els personatges a cada sèrie, que dependrà també de les seves personalitats. S'indagarà en aquest aspecte en l'apartat d'interpretació dels resultats.

Temes i arguments

Durant el transcurs de cada capítol de les sèries, aquestes van presentant temes propis d'una *teen serie* més enllà dels propis arguments de base. Tenint en compte aquesta premissa, cada ficció desenvolupa temes molt diversos al llarg de la primera temporada en relació amb els personatges i els conflictes que viuen, però tanmateix, presenten temàtiques similars.

A partir de l'anàlisi, s'ha pogut veure com els temes repetits en totes dues sèries són tals com les relacions sexuals, la festa, l'alcohol, el consum de drogues, la gelosia i l'embaràs adolescent. Si bé les temàtiques més repetides a *Élite* són el sexe, el triangle amorós, la festa amb alcohol o les drogues, mentre que a *Sex Education*, tot i també ser-ho el sexe i la festa amb consum de begudes alcohòliques, ho són alhora altres temàtiques com la virginitat o la masturbació. A més a més, cal remarcar que en el primer cas es repeteix l'aparició de temàtiques més negatives vinculades a la violència física o el conflicte com serien l'assassinat, les baralles físiques, les mentides o la manipulació, mentre que a *Sex Education* trobem poques escenes de violència, però sí de problemàtiques com ara el fet de no poder culminar l'acte sexual. Malgrat això, en cap de les dues ficcions es tracten els abusos sexuals o la violència sexual durant la primera temporada.

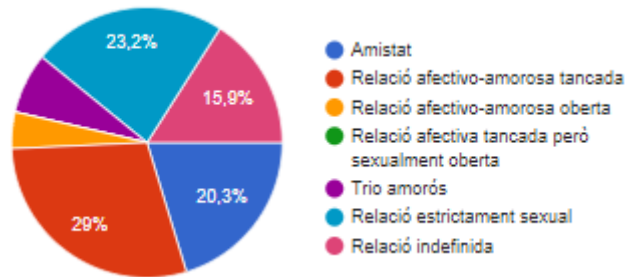
Relacions afectivo-amoroses i sexuals

Tal com s'ha indicat prèviament, els episodis de la primera temporada de *Sex Education* inclouen, segons els criteris aplicats en aquesta recerca, un total de 19 escenes afectivo-amoroses, mentre que en el cas d'*Élite* la xifra s'ha elevat fins a les 50. Segons les dades, 4 dels 16 capítols analitzats (25%) incorporaven un total de tres escenes afectivo-amoroses, mentre que un 18,8% en contenia tan sols una. Alhora, dos episodis incloïen un total de sis escenes i uns altres dos n'incorporaven quatre, sent 10 el màxim d'escenes d'aquesta tipologia en un mateix capítol en el cas d'un dels episodis d'*Élite*.

Respecte a la tipologia de relacions representades (Veure Gràfic 2), un 29% del total de 69 escenes analitzades estaven interpretades per personatges en una relació afectivo-

amorosa tancada, mentre que en un 23,2% dels casos els joves mantenien un lligam estrictament sexual i en el 20,3% els protagonistes de l'escena definien la seva relació com una amistat. Seguidament, en un total d'onze escenes (15,9%), els personatges mantenien una relació indefinida, en un 7,2% un trio amorós i en un 4,3% una relació oberta.

Tipus de relació entre els personatges

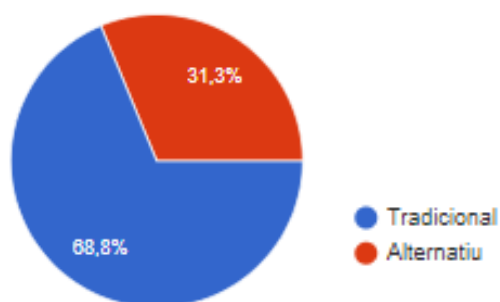

Gràfic 2. Tipus de relació entre els personatges a *Sex Education* i *Élite*. Elaboració pròpia.

Pel que fa a les relacions sexuals entre els protagonistes adolescents, aquestes es donen en un 30,4% de les escenes afectivo-amoroses comptabilitzades a l'estudi, i tan sols en el 17,4% d'elles es mostra l'ús explícit de mètodes anticonceptius i de prevenció de Malalties de Transmissió Sexual (MTS).

Seguint amb l'anàlisi descriptiva i tenint en consideració les característiques proposades per Gómez, el model de relació predominant en la totalitat d'escenes és el tradicional, atès que és el model dominant en el 68,8% de les escenes afectivo-amoroses estudiades (Veure Gràfic 3). Concretament, els trets propis d'una relació tipificada com a tradicional que més es repeteixen a les escenes d'aquesta tipologia són la inestabilitat, el rebuig, la ocultació o mentida, el sofriment per amor i la dependència, entre d'altres. D'altra banda,

Model de relació predominant en la totalitat d'escenes

Gràfic 3. Model de relació predominant en les 69 escenes. Elaboració pròpia.

el model de relació alternatiu només predomina en cinc dels setze episodis (31,3%), tots ells de *Sex Education*. Alguns dels trets característics d'aquest model alternatiu de relació que compleixen les escenes són la no violència, el respecte, l'amistat, l'amor consensuat, la igualtat i la tendresa.

Rols de gènere i clixés

Un dels aspectes que interessava conèixer dels dos casos d'estudi era si es donava una construcció de rols d'actiu i passiu en els personatges en establir relacions afectives i amoroses i, en efecte, aquesta condició s'ha produït en un 65,2 % de les escenes. Per tant,

tan sols en 24 dels 69 talls analitzats els personatges no han mantingut una relació des de les postures de dominant i submís, sinó que s'han trobat en posició d'igualtat.

En aquesta línia, les figures de dominant o actiu i de submís o passiu adoptades en cadascuna de les relacions entre els protagonistes adolescents ha ajudat a comprendre les seves personalitats i com la sèrie, independentment de la seva orientació sexual, ha decidit establir els seus rols. Segons les dades, el rol més repetit en el total d'escenes d'aquesta tipologia ha estat el de l'home passiu, en un 82,2% dels casos, mentre que la dona ha actuat com la part activa en l'encontre afectiu-amorós en un 73,3%, tenint en compte tant les relacions heterosexuales com les homosexuals, atès que aquests rols s'estableixen en ambdós casos.

Pel que fa a les discriminacions en el marc de les relacions personals i íntimes, només en un 14,5% d'escenes es produeix algun tipus de discriminació. Concretament, totes les discriminacions en l'àmbit de la parella o la relació afectiva detectades s'han donat en la primera temporada d'*Élite* i han estat en un 80% discriminacions per motius d'estatus social, mentre que el 20% restant s'ha atribuït a discriminacions racials.

Així mateix, segons les dades extretes a partir de les fitxes d'anàlisi, s'han detectat un total de 22 escenes afectivo-amoroses estereotipades o en les quals es produeix algun clixé i, en una escala de l'1 al 5 sent l'1 una imatge gens estereotipada i 5 una representació molt estereotipada, les escenes s'han posicionat en un 30,9% en el grau 4. Alguns dels clixés propis de la ficció arrelats a les relacions entre adolescents que s'han detectat han estat els triangles amorosos acompanyats de gelosia i competitivitat, la lluita per aconseguir la noia, la rebel·lió contra la família, els amants que volen escapolir-se, el jove que vol amagar la seva homosexualitat o el de la noia responsable que pretén salvar a un noi rebel que no li convé.

5. Anàlisi dels resultats i comparativa

5.1 Personatges adolescents femenins i masculins

És adequat partir de la premissa que *Élite* i *Sex Education* són sèries corals, ja que els papers protagonistes els encarnen els personatges adolescents. De fet, a diferència d'altres sèries de televisió juvenil, en ambdós casos d'estudi les figures dels professors no tenen gaire importància. Concretament, la majoria de vegades només n'apareixen un parell, com és el cas del director i el professor de música a *Sex Education* o la directa i el professor de llengua d'*Élite*. D'altra banda, les figures adultes de responsabilitat com són els pares, tot i tenir més importància en ocasions puntuals- tampoc tenen un paper principal en la trama.

Tal com s'ha pogut observar als resultats de les fitxes d'anàlisi de les primeres temporades emeses a Netflix (Veure Annexos 4), la Marina (*Élite*), la Meave i l'Otis (*Sex Education*) són els personatges amb més incidència en cadascuna de les respectives sèries. Alhora, també són els personatges femenins de la Marina i la Meave les que participen en més relacions afectivo-amoroses. Fent una mirada a les *teen series* predecessores, no és un fet habitual que els personatges més destacats siguin femenins, ni tampoc ho és el fet que aquest intervingui en moltes escenes de caràcter amorós. Tanmateix, en els casos de personatges com la Carla a *Élite* o l'Aimee a *Sex Education* es normalitza l'acte de participar en més d'una relació, però de manera subtil es dibuixa un rerefons en els personatges que vincula aquest fet amb una estratègia per suplir mancances o problemes personals, en el cas de la Carla, per insatisfacció en la parella i en el de l'Aimee, per baixa autoestima i dependència emocional en necessitar tenir sempre una parella. A més a més, els exemples dels personatges de la Meave i la Marina sí que se'n veuen afectats negativament. Per exemple, la Meave té mala fama a l'institut i és criticada per alguns dels seus companys per haver tingut més relacions en el passat i la Marina és jutjada per haver estat amb un noi més gran que, a més a més, li va transmetre el VIH, i per voler mantenir una relació amb el Samuel.

Emperò, tot i la incidència femenina, acaba predominant la presència de personatges masculins en tots dos casos d'estudi.

Prenent aquestes característiques com a punt de partida, es pot establir una comparativa entre les figures d'ambdues sèries, atès que tant els mateixos protagonistes adolescents en solitari com en parella acaben incorporant trets prototípics dels personatges d'una *teen*

serie. Sex Education i *Élite* repeteixen gran part dels cànons de les sèries adolescents, com bé són els personatges masculins que presenten sovint episodis d'agressivitat, donen molta importància a la virilitat i aconsegueixen el que volen a través de la força. El Guzmán, el Nano i l'Adam en són un exemple. A la vegada, les sèries també ofereixen personatges femenins representats amb delicadesa que en moltes ocasions assoleixen els seus propòsits a través de la manipulació, com bé en son exemple la Carla i la Lucrecia a *Élite* o la Ruby a *Sex Education*.

Una altra de les formes prototípiques que podem trobar és la de la jove responsable i bona que s'enamora del noi agressiu i rebel i pretén ajudar-lo a resoldre els seus problemes. El personatge de la Nadia a *Élite* amb el Guzmán, i fins i tot el de la Marina amb el Nano en son un clar exemple. Aquest aspecte suposa una perpetuació de la vinculació de la figura de la dona amb el paper de la responsabilitat i el de ser cuidadora. D'aquesta manera, la majoria de ficcions adolescents transmeten la imatge als joves d'avui de que la dona sempre ha de mantenir una actitud correcta i buscar fer el bé anteposant el benestar dels altres al seu, la qual el públic adolescent acaba normalitzant.

Tanmateix, a les dues sèries es representa una parella homosexual en la qual els seus integrants tenen un entorn familiar que no accepta la seva condició sexual i, per tant, opten per amagar-la o reprimir-la. Aquest és el clar exemple de l'Omar a *Élite* i el de l'Adam a *Sex Education*. Aquest darrer, a més a més, no és capaç d'acceptar la seva condició sexual i l'amaga no només a la resta, sinó que també a si mateix.

D'altra banda però, tots dos casos de sèrie representen figures que s'allunyen d'aquests cànons i que són menys habituals en aquest gènere de ficció seriada. Per exemple, tant a *Sex Education* com a *Élite* es dona protagonisme a l'Otis i el Samuel, dos joves que representen la figura d'un noi tímid i sensible sense gaire experiència amorosa. Per la part de les noies, també es poden considerar molt similars els personatges de la Meave i la Marina, ja que ambdues són noies una mica rebels que estan disconformes amb les normes establertes i per aquesta raó són marginades per la resta. Alhora però, diversos joves senten atrets cap a elles.

En aquest marc de personatges amb personalitats que surten de la norma típica de les sèries adolescents, en primer lloc, tant *Élite* com *Sex Education* han representat a una sèrie de personatges femenins forts, freds i provocatius que aconsegueixen crear una versió menys estereotipada i més complexa del seu respectiu arquetip de noia popular.

Aquest és el cas de la Meave (*Sex Education*) i la Carla o la Lucrecia (*Élite*). El personatge de l'Ola a la sèrie britànica, tot i aparèixer poc durant la primera temporada, és un personatge interessant que també trenca amb la narrativa típica. L'Ola representa una figura femenina que actua de manera independent i individual i que no es preocupa pel que opina la resta, pel que sempre diu el que pensa, trets no habituals en personalitats femenines de la ficció.

En segon lloc, les sèries analitzades també ens mostren una figura masculina que trenca amb la norma amb els personatges del Polo (*Élite*) i el Jackson (*Sex Education*). Ambdós són joves aparentment segurs que pertanyen a famílies adinerades però que alhora tenen molta pressió per obtenir èxit en la seva vida, pel que són insegurs en molts aspectes i sovint presenten ansietat.

5.2 Trames i conflictes principals

Per a començar, el primer capítol de cada sèrie compleix la mateixa funció: la presentació a l'espectador dels personatges principals i els seus papers. Així mateix, tant a *Élite* com a *Sex Education* es realitza un recorregut pels protagonistes i els rols que juguen a l'inici de la trama així com de l'argument principal amb l'objectiu de situar a l'espectador i respondre als seus primers interrogants sobre la sèrie. Emperò, mentre que a l'inici *Sex Education* se'ns presenten les típiques trames d'adolescents entre els personatges segons els rols que interpreten, ja sigui el de la noia marginada, els "frikis", el grup popular o el noi inadaptat, el primer capítol d'*Élite* emfatitza en el dramàtic esdeveniment d'un l'assassinat i, alhora, descobreix a l'espectador com serà el fil narratiu de la sèrie: saber qui va cometre el crim a partir dels testimonis dels personatges en forma de *flashforward* durant l'interrogatori policial.

D'aquesta manera, cada sèrie adopta la seva característica narrativa i visual distintiva. *Élite* comença la majoria dels seus capítols amb escenes de l'interrogatori de la inspectora de la policia als alumnes amb l'ajuda de salts temporals, mentre que *Sex Education* inicia els seus episodis amb escenes de caràcter sexual, sovint còmic. Aquest to humorístic resulta molt interessant en l'àmbit de la narrativa audiovisual perquè realitza la funció de desdramatitzar l'acte sexual entre els adolescents al trencar amb la mitificació que se'n fa sovint al cinema, ja que mostra una representació del sexe com una activitat que també pot anar malament, que fa sorgir dubtes entre els joves, els quals sovint tenen experiències negatives. És en aquest punt en el qual rau la clau de *Sex Education*: el tractament pedagògic de les dificultats sexuals i relacionals entre els adolescents, sobretot en el cas

de l'Otis, el qual sent una aversió cap a qualsevol mena d'interacció sexual i una forta pressió alhora, ja que la seva mare és terapeuta sexual.

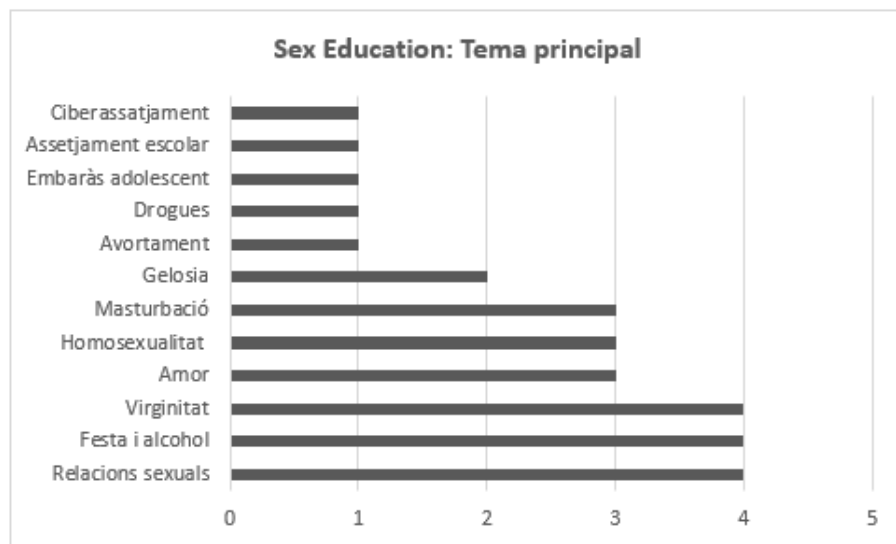
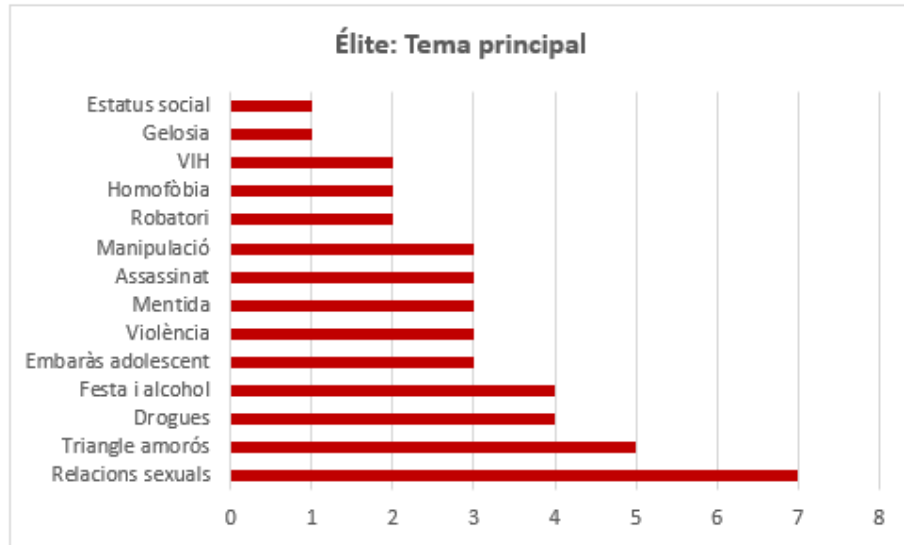
Pel que fa a les relacions socials entre els adolescents a cada sèrie, en ambdós casos aquestes comparteixen una característica: la desconfiança. De manera general, els joves protagonistes es tracten en un primer moment de manera molt despectiva conseqüència d'un grau de desconfiança tan elevat que, fins i tot en alguns casos, comporta el rebuig. Un exemple clar d'aquest tret característic seria l'arribada d'en Samuel, la Nadia i el Christian a l'institut nou i com són rebuts per alguns companys de classe com el Guzmán i la Lucrecia (*Élite*) o bé com el grup popular de Moordale a *Sex Education* rebutja interactuar amb la resta d'alumnes.

Així mateix, de manera general en ambdues sèries moltes de les escenes entre els alumnes solen estar estereotipades perquè no s'adeqüen al que passa realment a la vida dels adolescents en la mateixa franja d'edat que els personatges. Si bé aquest tret pot atribuir-se al fet que es tracta de ficció, la majoria d'escenes entre els personatges espectacularitzen certs aspectes de la vida quotidiana que no acostumen a ocórrer a les vides reals del jovent i aquest fet comporta al factor "d'adultització" dels adolescents.

Temes principals

La primera temporada d'*Élite* segueix una estructura argumental oberta, ja que cap de les històries que es van afegint a la trama acaba en un mateix episodi, sinó que cada capítol les va deixant obertes fins que en el darrer finalment es resolen totes. En canvi, a *Sex Education* sí que es presenten històries que segueixen una estructura més aviat tancada, atès que s'inicien, es desenvolupen i es resolen en un mateix capítol, a excepció d'algunes trames que també romanen obertes.

Respecte a les temàtiques principals que construeixen els vuit episodis de cada sèrie, aquestes són molt diverses i canviants. No obstant això, algunes són recurrents de manera constant a cadascuna de les sèries i fins i tot certs temes es troben en els dos casos d'estudi: l'embaràs adolescent, les relacions sexuals, les drogues, la festa amb el consum d'alcohol i la gelosia (Veure gràfic 4).

Gràfic 4. Temes principals dels capítols de cada sèrie. Elaboració pròpia.

Si s'estableix una comparativa entre les temàtiques repetides, es pot observar com a *Élite* és molt més recurrent el tema de les relacions sexuals que no pas a *Sex Education*, de la mateixa manera que ho són les drogues o l'embaràs adolescent. D'altra banda, temes com la festa, l'alcohol i els episodis de gelosia entre els joves tenen una presència aproximadament igualitària en ambdues sèries. Si bé però, cada ficció de Netflix presenta les seves especificitats.

Per exemple, la qüestió de la virginitat a *Sex Education* és tant recurrent com el tema de les relacions sexuals. Concretament, entre els personatges de la *teen serie* es veu molt greu el fet que algun dels adolescents encara sigui verge i la virginitat es representa com un tema tabú que preocupa a tots. Aquest aspecte es reconeix fàcilment amb els casos de l'Otis o la Lily, que consideren que el fet de no haver mantingut relacions sexuals els

converteix en persones rares o marginades i temen per “quedar-se enrere” respecte als seus companys, pel que volen treure-se-la de sobre com si es tractés d'un tràmit o un mal tràngol que han de passar com més aviat millor. D'altra banda, la sèrie també tracta diversos temes vinculats a les relacions sexuals i afectives de manera repetida com són l'amor, la masturbació, l'homosexualitat i, fins i tot, l'avortament. Cal fer incidència també en el fet que, al tractar-se d'una *teen serie* en la qual la major part de la trama ocorre en el nucli central d'un institut, la sèrie tracta amb conflictes escolars com és l'assetjament o el ciberassetjament i les baralles.

Pel que fa al cas d'*Élite*, els temes vinculats al conflicte com la violència física, el robatori, les mentides, l'assassinat i la manipulació apareixen aproximadament amb la mateixa freqüència al llarg de la primera temporada. Aquest fet pot atribuir-se al component argumental de thriller que incorpora aquesta sèrie adolescent. Pel que fa a les relacions, la ficció es centra molt en les relacions sexuals entre els joves, però no fa tanta incidència en els vincles emocionals o sentimentals d'aquests com sí que ocorre a *Sex Education*. Tanmateix, la sèrie espanyola fa una referència constant al virus de la immunodeficiència humana, comunament anomenat VIH, ja que el pateix una de les estudiants, la Marina. A més a més, diversos capítols de la sèrie també tracten els casos d'homofòbia que viuen alguns dels personatges.

Festa, alcohol i drogues

Les festes i les celebracions a *Sex Education* i *Élite* representen un punt de confluència de les diverses trames que envolten als personatges i un espai on, en conseqüència, es creen més conflictes argumentals. Les festes són l'ocasió ideal perquè els personatges es reunixin per celebrar algun esdeveniment o per divertir-se i en els casos d'estudi, aquestes compleixen amb els s típics d'una *teen serie* com bé són les festes clandestines a l'interior d'una casa quan no hi són els pares o els balls d'institut.

Ara bé, les festes a totes dues sèries es vinculen al consum d'alcohol, sovint irresponsable. De fet, ambdues ficcions presenten escenes de festa en les quals algun personatge acaba inconscient o amb efectes perjudicials per culpa del consum abusiu de begudes alcohòliques com és el cas d'en Samuel, la Marina i l'Ander a *Élite* o el de l'Eric i el Jackson a *Sex Education*, entre d'altres. A més a més, en moltes de les ocasions les diverses situacions es troben agreujades pel consum de drogues, que es representa habitualment en el mateix escenari de festeig. En el cas de *Sex Education*, els adolescents

consumeixen cànnabis i drogues sintètiques en forma de pastilles com l'èxtasi (MDMA) i en el cas d'*Élite* també incorporen la cocaïna.

Cal remarcar que a les festes representen un dels nuclis en els quals es donen més escenes de violència o sorgeixen temes conflictius entre els personatges i, alhora, evidencien l'existència d'un vincle entre el consum d'alcohol i drogues durant una festa amb el sexe entre els adolescents. La recerca ha permès destacar que als capítols on s'inclou alguna celebració o festa són en els quals s'hi representen més escenes afectivo-amoroses entre els personatges.

Triangle amorós

Els triangles amorosos són un factor argumental molt emprat a les sèries de ficció. En el cas de les sèries juvenils d'*Élite* i *Sex Education*, aquests són freqüents en les relacions afectivo-amoroses dels personatges i són el punt d'origen de gran part de les escenes de gelosia, competitivitat, infidelitat i conflicte. En el cas de la *teen serie* espanyola es produeixen fins a tres triangles amorosos; el conformat per la Carla, el Polo i el Christian, el de la Nadia, el Guzmán i la Lucrecia i un últim conformat per la Marina, el Samuel i el Nano. Aquest darrer, a part, compleix amb el clixé de dos germans que competeixen per una mateixa persona. El primer és bona persona, sensible i responsable, mentre que el segon és més aviat rebel i presenta tocs d'agressivitat. Tal com succeeix a la majoria de ficcions, tot i que el primer resulta una bona influència per la noia, ella prefereix salvar al que es troba perdut.

A *Sex Education* només es presenta un triangle amorós, conformat per la Meave, el Jackson i l'Otis, però aquest no es tracta d'una lluita per la noia, sinó que a poc a poc els personatges expressen els seus sentiments i es respecten mútuament, sense arribar al conflicte.

5.3 Establiment, representació i evolució de les relacions afectivo-amoroses

Contra tot pronòstic inicial, *Sex Education*, que es presentava com una sèrie adolescent que posa el seu focus narratiu en el sexe com a pilar base de la resta de trames, acaba tenint un total de 19 escenes afectivo-amoroses, mentre que *Élite* en té 50. La diferència en el nombre d'escenes afectivo-amoroses entre els casos d'estudi d'aquesta recerca acaba denotat que una *teen serie* actual com *Élite*, tot i néixer amb la pretensió de ser un thriller d'intriga que investiga un assassinat en un institut, acaba complint l'estàndard de sèrie adolescent: la focalització en les relacions afectives, amoroses i sexuals dels personatges

joves. De manera precisa, els dos primers capítols de la sèrie i els dos últims són els que se centren en la trama de l'assassinat de la Marina, mentre que la resta de capítols es fonamenten en la interacció entre els personatges adolescents i l'evolució de les relacions personals entre ells. Així doncs, la primera temporada d'*Élite* consta d'un nombre tan elevat d'escenes afectivo-amoroses perquè tots els protagonistes formen part d'una relació d'aquesta tipologia i viuen conflictes o persegueixen propòsits vinculats a aquesta durant tota la temporada.

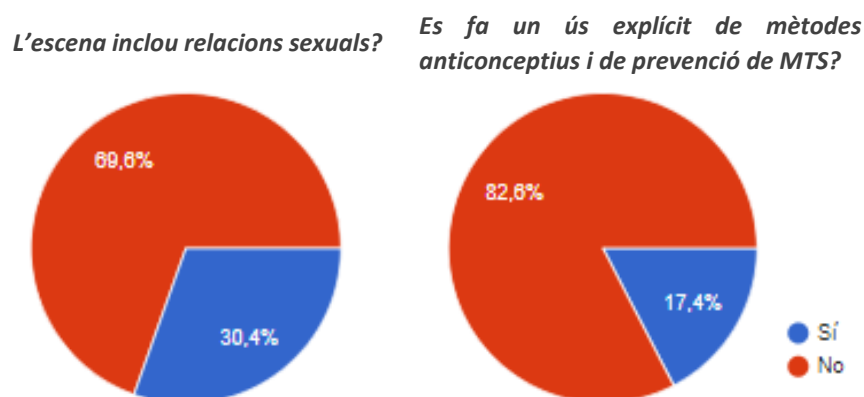
Respecte a la sèrie britànica, tot i que aquesta presenta una quantitat de personatges adolescents més elevada, les relacions afectivo-amoroses que mantenen entre ells evolucionen a una velocitat molt més reduïda que les que viuen els joves a *Élite*. De fet, a *Sex Education* els vincles afectius, amorosos i sexuals en la majoria de casos es construeixen a un ritme que es podria assimilar al que mantenen la major part d'adolescents en la realitat. De fet, la sèrie se centra en els problemes, els nusos i plantejaments amb els quals es troba un personatge en l'àmbit afectiu-amorós i en la gestió que en fa, que sol seguir un ritme més aviat lent. Per tant, la *teen serie* britànica es focalitza més en la part sentimental de les relacions que en la que és purament física, mentre que a *Élite* ocorre el contrari, el sexe preval davant la construcció de vincles emocionals més complexes. Tanmateix, a *Sex Education* es tracten problemes de relació emocional i de caràcter sexual no només en els adolescents sinó que també en els personatges adults. Tot i que aquests darrers tenen un paper més aviat secundari, la sèrie aconsegueix normalitzar encara més la sexualitat amb la representació dels seus problemes, ja que no els atribueix exclusivament al jovent.

Tipologia de relació

Tot i que tant a *Élite* com a *Sex Education* es representen escenes afectivo-amoroses entre personatges del mateix sexe com per exemple el cas de l'Omar i l'Ander, la Tanya i la Ruthie, l'Eric i l'Adam o el Polo i el Christian, segueixen prevalent les relacions heterosexuales en un 82,6% dels casos. Si bé però, s'observa un ventall molt més ampli pel que fa al tipus de relació que estableixen els adolescents. Mentre que la relació afectivo-amorosa definida com tancada és la més freqüent, només ho és amb un percentatge del 29%. Seguidament, l'anàlisi d'ambdues sèries ha mostrat que les relacions de caràcter estrictament sexual es troben en la segona posició amb una freqüència del 23,2% i, en tercer lloc, es troben les relacions que els seus integrants autodefineixen com una amistat.

Alhora, els resultats han demostrat com els personatges adolescents en totes dues sèries no donen tanta importància a la definició concreta de les relacions que mantenen.

A més a més, a l'inici de la recerca s'havia considerat la relació afectiva tancada però sexualment oberta com una de les formes de relació afectivo-amorosa entre els personatges, però l'anàlisi dels capítols ha demostrat que no hi ha ni tan sols un cas d'aquest tipus de relació en cap de les dues sèries.

Gràfic 5. Percentatge d'escenes que inclouen relacions sexuals respecte l'ús explícit de mètodes anticonceptius i de prevenció de MTS. Elaboració pròpia.

Respecte a les relacions sexuals entre adolescents, aquestes es representen en un 30,4% del total d'escenes afectivo-amoroses analitzades, tot i que la major part d'elles es donen durant la primera temporada d'*Élite*. No obstant això, només es mostra l'ús explícit de mètodes anticonceptius i de prevenció de malalties de transmissió sexual (MTS), en un 17,4% d'elles.

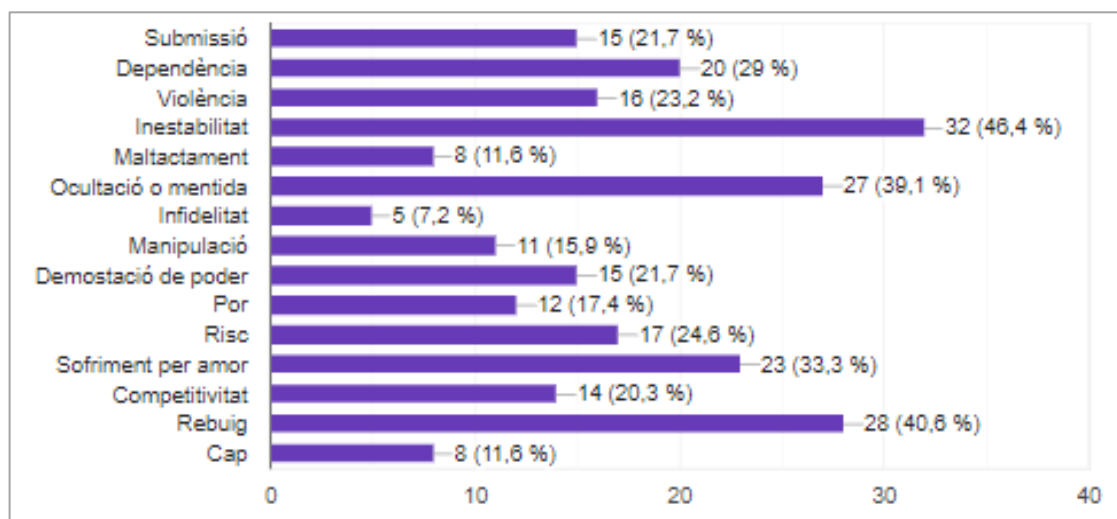
Tenint en compte que tant els personatges com gran part del públic consumidor de la sèrie són adolescents, resulta sorprenent que en un 82,6% dels casos en els quals els joves mantenen sexe la sèrie opti per no mostrar els mètodes de protecció que haurien d'utilitzar per protegir-se d'embarassos no desitjats i/o malalties de transmissió sexual amb l'objectiu de promoure la importància del seu ús.

Model de relació

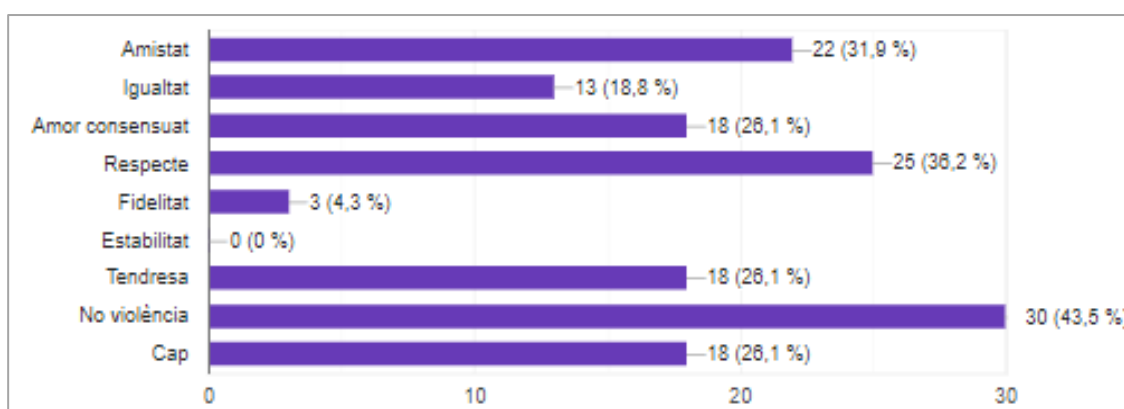
Aquesta recerca partia de l'objectiu de determinar quin model de relació, segons la definició de Gómez (2004), seguien els joves protagonistes i com es caracteritzaven les seves interaccions. Així doncs, l'estudi de les diverses escenes afectivo-amoroses com a unitats d'anàlisi ha acabat determinant que un 68,8% de les escenes han reflectit un o

diversos comportaments adherits al model de relació tradicional, i el 31,3% restant ho ha fet del tipus de relació definit com a alternatiu.

Alhora, un 40,6% de les escenes de caràcter amorós o sexual ha estat de tipus conflictiu, mentre que el 59,4% han estat de tipus afectiu. Tot i aquest darrer percentatge és major, el nombre d'escenes que han incorporat algun comportament negatiu o que han comportat algun problema entre els personatges a l'hora de mantenir algun vincle íntim segueix representant un percentatge elevat. Tanmateix, és necessari remarcar que totes les escenes que s'han considerat de caràcter conflictiu pertanyien únicament al model de relació tradicional. Cada escena analitzada ha passat pel filtre de 15 variables que permetien registrar trets, hàbits, situacions i sentiments que apuntaven a un model tradicional de la relació afectiva i sexual, mentre que uns altres 9 indicaven una tendència cap a un model alternatiu.

Gràfic 6. Trets característics del model de relació tradicional a les escenes. Elaboració pròpia.

Gràfic 7. Trets característics del model de relació alternatiu a les escenes. Elaboració pròpia.

Els resultats de l'anàlisi estadística de dades confirmen que la major part de parelles reflecteixen un model de relació caracteritzat per trets tradicionals, amb algunes excepcions que es comentaran a continuació. En les gràfiques 6 i 7 es poden observar les freqüències de cada variable considerada en les relacions afectivo-amoroses.

En primer lloc, cal remarcar que en tan sols 8 de les 69 escenes de les dues sèries estudiades no es produeix cap característica pròpia del model tradicional, mentre que en unes altres 18 no es pot identificar cap tret pertanyent al model de relació alternatiu. La inestabilitat (46,4%), el rebuig (40,6%), la mentida (39%) i el sofriment per amor (33,3%) són els valors que prevalen en els encontres afectivo-amorosos dels personatges, ja que compten amb uns percentatges notablement més elevats propis del model d'atracció-elecció afectiva i sexual tradicional. A més a més, també són freqüents altres actituds i trets com són la dependència, la violència, el risc, la submissió i la competitivitat en el marc d'una relació.

D'altra banda, els trets més alternatius que incorporen les escenes han estat l'absència de violència (43,5%), el respecte (35,2%) i l'amistat (31,9%), sent alhora importants les característiques de la tendresa i l'amor consensuat, ambdues amb una presència del 26% a les escenes. De manera general, la major part de trets alternatius han estat més presents a *Sex Education*, atès que la sèrie construeix personatges i escenes íntimes en les quals el públic pot observar característiques més arrelades al model alternatiu. Per exemple, el personatge de l'Otis actua com a figura conductora d'aquest model de relació basat en la confiança, el respecte, la igualtat i la comunicació i, quan ell es troba en escena, els personatges integrants de la parella que inicialment seguien el model de relació tradicional, adopten noves actituds pròpies de l'alternatiu.

A *Élite*, tot i que la ficció seriada intenta allunyar-se del model de relació típica heterosexual i presenta relacions de tipologia variada com són les relacions obertes o els trios amorosos, aquestes segueixen adoptant el model tradicional, atès que els personatges integrants no mantenen una bona comunicació ni treballen en la gestió dels diversos sentiments o emocions que viuen, pel que sempre acaben en conflicte. En addició, l'homosexualitat a la sèrie espanyola s'identifica amb personatges masculins, a diferència de *Sex Education*, on es mostra també una parella lèsbica. Aquest fet és comú a la majoria de ficcions seriades, en les quals les relacions homosexuals entre dues noies són encara un tabú.

Per últim, cal destacar que a partir dels tres darrers episodis de la primera temporada d'*Élite*, totes les escenes afectivo-amoroses que presenta la sèrie són de caràcter conflictiu, ja que l'argument ha evolucionat tant que tots els personatges es troben embolicats en conflictes, triangles amorosos, mentides i problemes entre ells.

5.4 Representació dels rols de gènere

En el marc de l'estudi específic de les relacions afectivo-amoroses de les *teen series* *Élite* i *Sex Education*, aquestes han demostrat construir, més enllà del gènere, els rols de passiu i actiu en més de la meitat d'escenes d'aquesta tipologia (65,2%), sent el de l'home passiu el més freqüent. Aquest fet denota una gran diferència entre les ficcions estudiades i les *teen series* predecessores que s'han comentat en el marc teòric d'aquesta recerca, en les quals la gran majoria de personatges masculins joves protagonistes exerceixen un rol actiu en totes les relacions que mantenen. És en aquest punt, per tant, on l'espectador pot observar amb més claredat la incidència dels temps actuals i l'inici d'un canvi de model o de paradigma respecte als rols de gènere, tot i que encara es perpetuïn alguns cànons propis de les *teen series*. Així doncs, tant *Élite* com *Sex Education* s'observa un empoderament femení en el qual les accions que tradicionalment a la ficció es vinculaven als homes passen a formar part del comportament d'algunes de les dones, les quals comencen a prendre la part activa en les relacions que mantenen.

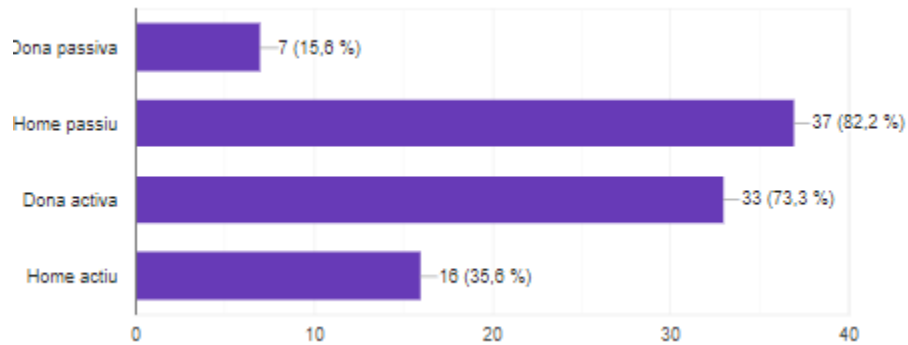
Tanmateix, les ficcions analitzades han perpetuat alguns clixés lligats al gènere a través de diversos arguments i representacions, però no obstant això, en algunes ocasions han emprat les seves eines narratives per a trencar-ne d'altres.

Rols de passiu i actiu

Els dos casos d'estudi de la present recerca doten a la majoria de parelles que estableixen algun tipus de vincle afectiu, amorós o sexual de rols de dominància i submissió propis del model de relació tradicional. Aquests papers d'actiu i passiu, tot i que en alguns casos s'intercanvien, solen anar vinculats a la personalitat de cada personatge, el qual adoptarà el mateix a totes les escenes afectivo-amoroses en les quals participi.

Mentre que altres sèries juvenils emeses amb anterioritat és el cas de *Física o Química*, *Los Protegidos* o *El Internado*, els personatges adolescents encarnaven els rols tradicionals d'home actiu i dona passiva en la gran majoria de les seves relacions de caire amorós, els dos casos estudiats semblen trencar amb aquesta dinàmica. Tal com es pot observar al gràfic 6, que analitza les escenes en les quals sí que s'estableixen aquests dos

rols, en la majoria de casos s'observen figures femenines encarnant el paper actiu i masculines jugant la part passiva. Així mateix, s'han tingut en compte les relacions tant heterosexuales com homosexuals, atès que en aquestes últimes també s'hi reproduïxen els rols d'actiu i passiu, com podem observar a la parella lèsbica de *Sex Education* i en el rol de dominant que encarna l'Ander envers el submís de l'Omar a *Élite*.

Gràfic 6. Establiments de rols en una relació afectivo-amorosa.

En el cas específic de *Sex Education*, l'Otis, com a protagonista, sempre encarna el rol passiu en totes les seves escenes, mentre que la Meave, per exemple, sempre juga el rol d'activa amb l'excepció d'un tall al cinquè capítol en el qual els personatges intercanvien els seus papers quan l'Otis s'enfada amb la Meave i ella es disculpa. A més, com bé s'ha destacat anteriorment, l'Otis funciona com a conductor del model alternatiu, ja que quan el personatge intervé en una escena es produeixen més trets propis d'aquest model de relació i, per contra, les escenes no solen estar estereotipades. Alhora però, tot i que quan la Meave participa en una relació amb l'Otis sempre ho fa com a subjecte actiu, quan manté relacions amb el Jackson sol encarnar el rol passiu, ja que és aquest darrer el que inicia activament totes les escenes entre els dos (Veure Annex 4).

Pel que fa a *Élite*, per exemple, el Samuel sempre representa el paper submís en la relació que manté amb la Marina, mentre que ella és qui encarna el rol dominant però, de la mateixa manera que passa amb la Meave, la Marina també adopta un paper passiu quan intervé en escenes afectivo-amoroses amb el Nano, que sempre juga el rol actiu. Aquest engranatge de passiu-actiu que envolta a la Marina i el Samuel es manté fins i tot quan només tenen una amistat, atès que el personatge masculí sempre mostra certa submissió i dependència cap ella, però alhora també presenta un punt de tendresa i de respecte, propis de la idealització i l' enamorament que sent. A diferència de la relació que acabarà desenvolupant la Marina amb el Nano, la relació del Samuel i la Marina es caracteritza

per alguns trets del model alternatiu, ja que parlen constantment sobre els passos que volen donar en la seva relació i ho decideixen entre els dos.

Seguidament, la Carla és un personatge femení que actua com a dominant en tots els casos i, per defecte, el Polo ho fa com a submís. Alhora, quan aquests dos personatges que mantenen una relació tancada decideixen obrir-la a un trio amorós amb el Christian, el Polo manté el seu paper submís per por al rebuig i per competitivitat, mentre que la Carla i el Christian comparteixen la part activa. En definitiva, a *Élite*, fins i tot les parelles que surten del cànon tradicional de relació heterosexual entre un home i una dona representat audiovisualment, com bé pot ser la relació homosexual de l'Ander i l'Omar o el trio amorós de la Carla, el Polo i el Christian, també es caracteritzen per seguir un model de relació més aviat tradicional.

Tractament dels clixés

Els clixés a les ficcions s'entenen com el conjunt de codis, temes i situacions que les sèries adolescents incorporen a les seves trames i que segueixen uns patrons determinats i comuns.

Tant a *Sex Education* com a *Élite* es perpetuen clixés lligats al jovent a través de la representació de les seves actituds, problemes i relacions. Així doncs, en ambdues sèries apareixen clixés al voltant dels grups socials formats a l'institut, les diferents figures o rols que adopten els joves en aquest, les festes clandestines, els embarrassos adolescents o la pèrdua de la virginitat. A més a més, les trames beuen de diversos clixés per representar l'amor adolescent, com per exemple, a partir dels triangles amorosos propis de la ficció o de la situació en la qual una noia responsable s'enamora d'un noi rebel i pretén ajudar-lo, entre d'altres. En aquesta línia, per exemple, observem el cas de la Marina i el Nano a *Élite*, una relació amorosa entre dos amants que lluiten per romandre junts en contra de tot i de tothom. Al final, la representació de la seva relació es porta a l'extrem del clixé amb un final tràgic com el de Romeu i Julieta de Shakespeare quan la Marina mor als braços d'en Nano i el seu amor queda frustrat.

En el cas de *Sex Education* però, la sèrie decideix utilitzar la seva narrativa argumental per presentar alguns clixés que la ficció vincula al món adolescent per tot seguit trencar-los. De fet, la *teen serie* ja comença trencant amb un clixé a la seva primera escena quan el personatge masculí de l'Adam fingeix un orgasme per amagar a la seva parella que no

està satisfet amb les relacions sexuals que mantenen. Aquest fet sol representar-se a la ficció i, en la gran majoria de casos, s'atribueix a figures femenines.

En addició, en el capítol en el qual a l'institut Moordale se celebra un ball sota el tema de "Happily ever after" (Feliços per sempre), el personatge de l'Otis trenca el clixé dels balls d'institut, atès que considera que es tracta d'una tradició estatunidenca que celebra el sexisme i idealitza el romanticisme. D'aquesta manera, el personatge rebutja les pel·lícules i sèries sobre adolescents que venen una imatge de l'amor romàntic poc realista. Sobre el mateix tema, el personatge femení de l'Ola també decideix trencar amb la idea preconcebuda d'aquesta tipologia de celebració i apareix al ball vestida d'esmòquing.

D'altra banda, *Sex Education* desvia la trama per revertir el clixé arrelat al gènere femení de la inseguretats amb el propi cos. En diverses ocasions, la sèrie ens mostra com un personatge femení pateix una sèrie de complexos amb el seu cos que repercuteixen a la seva sexualitat, sigui amb una parella o de manera individual. Per exemple, en una de les escenes de l'Aimee i el Steve, ell es preocupa per si ella no gaudeix realment de les relacions sexuals i li pregunta què és el que a ella li agradaria fer. Davant això, ella emmudeix perquè mai s'havia plantejat aquesta qüestió. Amb la representació d'aquesta escena, la sèrie intenta, en primer lloc, criticar el que es coneix com a "falocentrisme", és a dir, la idea que el plaer masculí passa per sobre del femení durant una relació sexual heterosexual. I en segon lloc, tracta el tema tabú de la masturbació femenina i intenta mostrar en escena com el personatge de l'Aimee autodescobreix el seu cos per adquirir coneixement sobre quins són els seus gustos i preferències sexuals.

6. Conclusions

En la present recerca s'han analitzat les relacions de caràcter afectiu, amorós i sexual que es construeixen dins de les sèries *Sex Education* i *Élite*, produïdes per la plataforma en streaming de Netflix. Tal com s'ha desenvolupat al llarg de l'estudi, les sèries de ficció adolescent són un gènere de contingut audiovisual de summa importància i incidència en la vida del jovent, el qual les consumeix durant un moment vital de formació de les seves capacitats individuals i col·lectives i de desenvolupament d'un marc emocional estable, competències fonamentals per la transició cap a l'etapa adulta.

El paper de la ficció en la transmissió de representacions de diversa índole continua sent un fenomen social i cultural, ja que perpetua creences i en l'audiència. Les *teen series* són un producte audiovisual que mostra una determinada realitat juvenil en un context i uns escenaris específics que acaben captant l'atenció del públic jove. Per aquesta raó, el coneixement tant teòric com empíric de les sèries de *Sex Education* i *Élite* és una oportunitat valuosa per a l'estudi de la representació juvenil a través de la ficció.

Els joves comencen a desenvolupar nous sentits cap a les relacions afectives i sexuals durant l'etapa de l'adolescència i la ficció és un dels espais que utilitzen com a referents. A partir d'aquest estudi, s'ha detectat que les sèries analitzades mantenen l'establiment de rols de gènere i actituds estereotipades en les relacions afectives entre els adolescents que les protagonitzen. No obstant això, *Sex Education* i *Élite* són un exemple d'evolució de les *teen series*, atès que incorporen alguns aspectes que trenquen amb algunes de les figures i elements convencionals sovint representats a la ficció.

Pel que fa a les relacions afectives, amoroses i sexuals, resulta sorprenent que una sèrie que neix amb la premissa de parlar sobre el sexe entre adolescents inclogui menys escenes d'aquest caràcter, mentre que *Élite*, una sèrie adolescent convertida en thriller de misteri i assassinat, sí que pren les relacions sexuals entre els seus protagonistes com un dels punts argumentals més importants de la trama. Emperò, la ficció espanyola no fa tanta incidència en la construcció de vincles emocionals o sentimentals dels joves com sí que ocorre a *Sex Education*.

La primera conclusió que es deriva de l'anàlisi és que a pesar de les diferències aparents que existeixen entre els dos casos d'estudi, la majoria de les relacions sexuals i afectives que s'estableixen entre els personatges adolescents durant la primera temporada de cada sèrie analitzada es basen, principalment, en el model tradicional d'atracció-elecció

afectiva i sexual establert per Gómez (2004). Un tipus d'amor adolescent individualista que es vincula sovint al sofriment, a petites dosis de violència, al patriarcat i a formes discriminatòries. A més a més, aquest model de relació acaba relacionant -en la majoria dels casos- les formes masculines a figures d'autoritat i poder, i les formes femenines a la responsabilitat o la bellesa.

Tal com s'ha pogut comprovar, el cas d'*Élite* reflecteix de manera més exponencial aquest model tradicional de relació entre els seus personatges, que uneixen el desig i l'atracció afectivo-amorosa a components conflictius com la gelosia, la manipulació, la mentida o la violència en la majoria d'escenes d'aquesta tipologia que incorpora la primera temporada. En canvi, els personatges de *Sex Education* presenten excepcions que trenquen amb aquestes conductes típiques i representen un model alternatiu de relació afectivo-amorosa, caracteritzat pel diàleg, la igualtat i el respecte mutu.

Així doncs, mentre que *Élite* segueix amb la línia dibuixada per les sèries adolescents convencionals predecessores pel que fa a relacions interpersonals en les quals l'atracció i l'amor es presenten conjuntament amb la falta d'estabilitat i personalitats inabastables, *Sex Education* incorpora nous elements i formes alternatives no tan emprats en aquest gènere de ficció. La sèrie britànica aposta per desmitificar el sexe i tots els aspectes que se'n deriven com la pèrdua de la virginitat o els problemes de caràcter sexual. A més a més, presenta una evolució a l'hora d'incorporar relacions alternatives i representar trames que tracten sobre temes que solen ser invisibilitzats a la ficció. No obstant però, la sèrie continua mantenint alguns estereotips arrelats al gènere i a les relacions com per exemple la perpetuació de clixés en els grups socials de l'institut, la falta de representació de l'ús de mètodes anticonceptius i de protecció de les MTS per part dels personatges o la incorporació de trets del model tradicional en les relacions com els conflictes per gelosia o els triangles amorosos.

Seguidament, l'anàlisi ha demostrat que de manera general en ambdós casos d'estudi, tot i que s'ofereix representació d'aspectes als quals s'afronten els adolescents a la realitat com les crisis d'independència, la rebel·lió contra figures de responsabilitat o el valor de l'amistat, es produeix el fenomen d'adultització dels personatges, és a dir, els joves protagonistes presenten certa precocitat a l'hora de manifestar conductes adultes que no s'atenen a la vida real dels adolescents de la mateixa edat. Aquesta adultització ja no només es pot observar en la realització de determinades accions com el consum de drogues o d'alcohol en excés, sinó que també es percep en l'àmbit de les relacions

interpersonals i sexuals. A més a més, aquest fenomen no sol anar acompanyat per una personalitat madura o amb capacitat d'autogestió, pel que comporta conflictes.

Tanmateix cal esmentar que a *Élite* i a *Sex Education* es perpetuen codis, convencions i figures propis de les *teen series* com ara la construcció de grups socials dins d'un institut d'estètica americana, les baralles, la preocupació per la virginitat i el sexe, el consum d'alcohol, les festes o els balls d'institut. Alhora, el gènere en una sèrie d'aquesta tipologia segueix sent una variable distintiva pel que fa a la personalitat dels personatges, però ambdós casos d'estudi intenten trencar amb aquesta qüestió. En aquest sentit, tant *Élite* com *Sex Education* fan un pas cap endavant al representar personatges femenins forts i independents fora del marc tradicional de debilitat, inseguretat i responsabilitat en el qual la ficció els sol enquadrar. Per tant, tot i que encara es perpetuïn alguns cànons inherents a les *teen series*, s'observa un clar empoderament femení en la participació activa de les dones en accions i actituds tradicionalment vinculades als homes.

A més, la sèrie britànica suposa un canvi en l'enfocament i la representació de certs aspectes en una ficció adolescent, atès que aconsegueix retransmetre en pantalla una trama que a poc a poc trenca amb clixés i desdramatitza el sexe amb un objectiu pedagògic de rerefons adreçat als espectadors adolescents. Per tant, *Sex Education* podria marcar el full de ruta a seguir en el futur de les *teen series* que busquin representar trames més enllà de les convencionals a partir d'imatges molt més fidels a la realitat adolescent d'avui dia que presentin les relacions entre joves desvinculades dels estereotips.

Aquest treball de fi de grau ha permès determinar que existeixen alguns estereotips que es difonen a través dels continguts audiovisuals dirigits a adolescents que poden arribar a influenciar el seu comportament a partir de l'establiment de processos d'identificació amb els personatges i la consegüent normalització de determinades actituds. Per aquesta raó, per tal de prosseguir en la línia d'aquest estudi, seria convenient donar continuïtat a la recerca amb estudis en adolescents que, acompanyats d'una base empírica, realitzessin una anàlisi concreta de la seva percepció sobre aquestes sèries i, en particular, la seva opinió respecte a les relacions afectivo-amoroses que inclouen per finalment arribar a conèixer quin és l'impacte real en les actituds, interessos i valors dels joves espectadors.

Certament, *Élite* i *Sex Education* són dues sèries adolescents que pretenen apostar per un canvi de paradigma, tot i no obtenir-ne els mateixos resultats. La primera, encara que presenta canvis positius en la representació de certes figures femenines, acaba perpetuant

estereotips convencionals i personatges que adopten rols vinculats al seu gènere. Per contra, la segona aconsegueix construir personatges que respecten patrons de comportament versemblants amb els dels joves de la realitat i que trenquen amb els clixés establerts a la ficció. Tenint en compte que les relacions interpersonals són el pilar fonamental de qualsevol de les dues sèries adolescents, les accions de caràcter afectiu, amorós i sexual a *Sex Education* aconsegueixen allunyar-se dels valors i les actituds tradicionals.

En definitiva, *Sex Education* ofereix una mirada més honesta sobre la sexualitat i mostra un model de relació alternatiu caracteritzat pel diàleg, el consens, la igualtat, el respecte i el rebuig a qualsevol forma de discriminació que s'adapta als temps actuals. És important valorar la repercussió i l'impacte positiu que pot tenir la sèrie en la seva audiència jove pel que fa a l'educació sexual. Així doncs, la principal virtut de *Sex Education* és l'ensenyament que fa de la sexualitat a través de la presentació de temàtiques que han sigut històricament un tabú tant a Espanya com en molts altres països, on l'educació sexual als instituts de secundària és escassa o està molt limitada i provoca que els joves, en la recerca de referents, acabin acudint al porno *mainstream* replet d'estereotips perjudicials i discriminacions de tota índole.

Gràcies a la representació que fa la ficció britànica de les relacions entre adolescents s'aconsegueix naturalitzar el sexe des de la quotidianitat tot deixant de banda la idealització que se'n sol fer a les sèries juvenils. Encara que molts dels seus personatges no aconsegueixen escapar dels arquetips i clixés, l'enfocament de la sèrie és diferent, ja que crea un espai per reflexionar sobre la importància de l'autoconeixença del cos, la intimitat i la llibertat sexual que fuig de l'espectacularització pròpia de la ficció i que representa les relacions afectivo-amoroses adolescents de manera desdramatitzada.

7. Bibliografía

- Amurrio, M. Larrinaga, A. Usategui, Elisa. Del Valle, A. (2012). *Los estereotipos de género en los/las jóvenes y adolescentes*. Universidad del País Vasco.
- Albero, M. (2006). *La mirada adolescent: violència, sexe i televisió*. Barcelona: Octaedro.
- Bermejo, J. (2012). *Los personajes y las series de ficción en la vida de los y las jóvenes*. Revista de Estudios de Juventud, 96, pp. 31-49. [en línea] Disponible a: http://www.injuve.es/sites/default/files/Revista96_2.pdf.
- Fernández, J. (2005). *La pantalla amiga. Nens i adolescents davant el nou entorn audiovisual*. Tarragona: Anola Editors.
- Capdevila, A. Crescenzi, L. Araña, N. (2013) *Relaciones afectivas, adolescencia y series de ficción: Sexo y amor en Sin tetas no hay paraíso*. Revista Miguel Hernández Communication Journal (n.47), 191-212. Elche.
- Cornejo, J. (2016). *El caso Netflix (2012-2015) : nuevas formas de pensar la producción, distribución y consumo de series dramáticas*. Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna.
- Chapin, J. (2000). *Adolescent Sex and Mass Media: A Developmental Approach*. Adolescence (n.35).
- Erikson, E. H. (1980). *Identidad: juventud y crisis*. Madrid: Taurus.
- Europa Press. (2019). *Consumidores 'obsesivos' de series: las consecuencias de los atracones ante la pequeña pantalla*. La Vanguardia 16/02/2019. [En línea] Disponible a: <https://www.lavanguardia.com/vida/20190216/46489221898/consumo-series-netflix.html>
- Galán, E. (2006). *Construcción de género y ficción televisiva en España*. Revista Científica de Comunicación y Educación Comunicar (n.28), 229-236. Madrid.
- Gómez, J. (2004). *El amor en la sociedad del riesgo. Una tentativa educativa*. Barcelona: El Roure.
- Masanet, M.J, Fedele, M. (2019). *El "chico malote" y la "chica responsable": modelos aspiracionales y representaciones juveniles en las teen series españolas*. Universitat de Barcelona.
- Pousa, L. *Las plataformas y la creación de contenidos mainstream: Una aproximación a las nuevas «Ficciones convergentes»*. Portal de revistas electrónicas de la UAM (n. 47), 15-31. Madrid.
- Rodríguez, E. Megías, I. Menéndez, T. (2012) *Consumo televisivo, series e Internet Un estudio sobre la población adolescente de Madrid*. Fundación de Ayuda contra la Drogadicción FAD. [En línea] Disponible a: https://www.fad.es/wp-content/uploads/2019/05/TV_madrilenos.pdf
- Soule, N. (2002). *La sexualidad en el adolescente*. Universidad Autónoma de Sinaloa (México).

8. Annexos

8.1 Annex 1: Fitxes d'anàlisi

Fitxa d'anàlisi general

Fitxa d'anàlisi general	
Fitxa d'anàlisi del contingut dels capítols de les primeres temporades de les sèries adolescents <i>Élite</i> i <i>Sex Education</i> (Netflix). Part descriptiva.	
1. Número de capítol	Tu respuesta
2. Títol:	Tu respuesta
3. Sinopsis general	Tu respuesta
4. Indica els personatges principals del capítol (3-5):	Tu respuesta
5. Presència de personatges masculins i femenins al capítol	☐ Predominen personatges masculins ☐ Predominen personatges femenins ☐ Igualtat entre personatges femenins i masculins
6. Temes que apareixen al capítol:	Tu respuesta

7. Nombre d'escenes afectivo-amoroses en el capítol:

0

1

2

3

4

5

6

7

8

10

11

12

13

14

15

Otro: _____

8. Model de relació predominant en la totalitat d'escenes:

Tradicional

Alternatiu

Enviar

Página 1 de 1

Nunca envíes contraseñas a través de Formularios de Google.

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google. [Notificar uso inadecuado](#) - [Términos del Servicio](#) - [Política de Privacidad](#)

Google Formularios

Fitxa d'anàlisi profund: Les escenes afectivo-amoroses

Fitxa d'anàlisi profund: Les escenes afectivo-amoroses

Fitxa d'anàlisi del contingut dels capítols de les primeres temporades de les sèries adolescents *Élite* i *Sex Education* (Netflix).

*Obligatorio

1. Número d'escena *

Tu respuesta

2. Tipus d'escena: *

- Afectiva
- Conflictiva

3: Tipus de relació: *

- Heterosexual
- Homosexual
- Otro: _____

4. Personatges que intervenen en la relació afectivo-amorosa: *

Tu respuesta

5. Tipus de relació entre els personatges: *

- Amistat
- Relació afectivo-amorosa tancada
- Relació afectivo-amorosa oberta
- Relació afectiva tancada però sexualment oberta
- Trio amorós
- Relació estrictament sexual
- Relació indefinida

6. L'escena inclou relacions sexuals? *

- Sí
- No

7. En cas afirmatiu, es mostra l'ús explícit de mètodes anticonceptius i de prevenció de les Malalties de Transmissió Sexual (MTS)?

- Sí
- No

8. Qui comença la relació afectiva i/o sexual? *

Tu respuesta _____

9. Existeixen els rols de passiu-actiu? *

- Sí
- No

10. En cas afirmatiu, com s'estableixen aquests rols?

- Dona passiva
- Home passiu
- Dona activa
- Home actiu

11. Quins trets característics del model de relació tradicional compleix l'escena? *

- Submissió
- Dependència
- Violència
- Inestabilitat
- Maltactament
- Ocultació o mentida
- Infidelitat

- Manipulació
- Demostació de poder
- Por
- Risc
- Sofriment per amor
- Competitivitat
- Rebuig
- Cap

12. Quins trets característics del model de relació alternatiu compleix l'escena? *

- Amistat
- Igualtat
- Amor consensuat
- Respecte
- Fidelitat
- Estabilitat
- Tendresa
- No violència
- Cap

13. Apareix algun tipus de discriminació? *

- Sí
- No

14. En cas afirmatiu, de quin tipus?

- Ètnica
- De gènere
- De classe
- Otro: _____

15. Es dona algun tipus d'estereotip o clixé? *

- Sí
- No

16. En cas afirmatiu, especifica quin:

Tu respuesta

17. En quin grau l'escena mostra una imatge estereotipada?

1 2 3 4 5

Gens Imatge molt estereotipada

18. Observacions generals de l'escena:

Tu respuesta

19. Altres observacions (escena de festa/consum d'alcohol/ drogues/ escena de violència/etc):

Tu respuesta

Enviar

Nunca envíes contraseñas a través de Formularios de Google.

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google. [Notificar uso inadecuado](#) - [Términos del Servicio](#) - [Política de Privacidad](#)

Google Formularios

8.2 Annex 2: Fitxa dels personatges adolescents

Sex Education	Imatge	Personatge (actor)	Descripció
1		Otis Milburn (Asa Butterfield)	<i>Principal.</i> L'Otis és un adolescent tímid i insegur que té problemes amb la seva sexualitat però que es dedica a donar consells com a terapeuta sexual als seus companys d'institut juntament amb la Meave.
2		Meave Wiley (Emma Mackey)	<i>Principal.</i> La noia rebel i marginada de l'institut. Té una vida difícil, pel que és molt reservada. Es fa amiga de l'Otis i comença el negoci de la teràpia sexual amb ell.
3		Eric Effiong (Ncuti Gatwa)	<i>Principal.</i> L'Eric és el millor amic de l'Otis des dels nou anys. És molt obert, però a l'institut no és gens popular ni aconsegueix fer gaires amics. És homosexual i pertany a una família religiosa.
4		Adam Groff (Connor Swindells)	<i>Principal.</i> L'Adam és noi rebel i violent de l'institut que assetja constantment als seus companys, sobretot a l'Eric. A més, és el fill del director de l'institut, que és molt estricte i dur amb ell, fins al punt d'amenaçar-lo en enviar-lo a una escola militar si no canvia el seu comportament.
5		Jackson Monroe (Kedar Williams)	<i>Principal.</i> El Jackson és el noi popular de l'institut. És el delegat del curs, és atractiu i agrada a tots però viu sota una pressió constant per convertir-se en un nadador professional.
6		Aimee Gibbs (Aimee-Lou Wood)	<i>Principal.</i> Forma part del grup popular de l'institut que han batejat com a "Els intocables", però els altres membres del grup no la tracten del tot bé. Amaga que és amiga de la Meave pel que pugui pensar la gent i surt amb diversos nois de l'escola.
7		Olivia (Simone Ashley)	<i>Secundari.</i> L'Olivia forma part del grup de "Els intocables". Sempre segueix a la Ruby i en una ocasió acudeix a la teràpia sexual de l'Otis.

8		Anwar (Chaneil Kular)	<i>Secundari.</i> L'únic noi obertament gay a l'institut a part de l'Eric. Forma part del grup de "Els intocables", li agrada criticar i xafardejar.
9		Ruby (Mimi Keene)	<i>Secundari.</i> Forma part de el grup de populars "Els intocables". Sol criticar a tothom, fins i tot als seus amics. Acudeix a la Meave i l'Otis quan necessita ajuda perquè l'estan ciberassetjant.
10		Lily Iglehart (Tanya Reynolds)	<i>Principal.</i> La Lily toca a la banda de l'Institut i dibuixa còmics eròtics. Està decidida a mantenir relacions sexuals per primera vegada i busca candidats
11		Ola Nyman (Patricia Allison)	<i>Principal.</i> L'Ola és la filla del lampista que crida la mare de l'Otis. Amb el pas dels episodis començarà a relacionar-se amb l'Otis.
12		Ruthie (Lily Newmark)	<i>Secundari.</i> Alumna de l'institut que té problemes a l'hora de mantenir relacions sexuals amb la seva parella, la Tanya.
13		Tanya	<i>Secundari.</i> És parella de la Ruthie i demana ajuda a l'Otis i la Meave per intentar solucionar el seu problema.
14		Steve (Chris Jenks)	<i>Secundari.</i> Alumne que arriba nou a l'institut. Li agraden molt les matemàtiques, és molt atent i comença a sortir amb l'Aimee.
15		Sean Wiley (Edward Bluemel)	<i>Secundari.</i> Germà gran de la Meave, que la va cuidar quan era petita.

Personatges adolescents de la primera temporada de *Sex Education* (Netflix). Font: Elaboració pròpia.

<i>Élite</i>	Imatge	Personatge (actor)	Descipció
1		Samuel García Domínguez (Itzan Escamilla)	<i>Principal.</i> El Samuel és un dels joves d'origen humil becats per estudiar al prestigiós institut de Las Encinas. És tímid, treballa per les tardes per ajudar a casa i és el germà petit del Nano, que acaba de sortir de la presó.
2		Marina Nunier Osuna (María Pedraza)	<i>Principal.</i> La Marina pertany a una família adinerada, ja que el seu pare és el propietari d'una important constructora. No li agrada seguir les regles elitistes que li intenten imposar i es fa amiga dels alumnes nous. Està diagnosticada de VIH d'una antiga relació, pel que la seva família la controla constantment.
3		Guzmán Nunier Osuna (Miguel Bernardeau)	<i>Principal.</i> Germà adoptiu de la Marina, parella de la Lucrecia i líder del seu grup d'amics, l'Ander i el Polo. No tolera als nous alumnes i els tracta despectivament fins que comença a conèixer la Nadia.
4		Nadia Shanaa (Mina El Hammani)	<i>Principal.</i> Una de les estudiants becades, molt responsable i treballadora, perquè vol aconseguir una beca per estudiar a la universitat. Ajuda al negoci de la seva família musulmana, que és força estricta amb les tradicions de la seva cultura. El seu germà és l'Omar
5		Lucrecia Montesinos Hedrich (Danna Paola)	<i>Principal.</i> La Lu és la filla de l'ambaixador de Mèxic a Espanya. Representa la noia popular de l'institut, i és una mica malvada i manipuladora per aconseguir el que vol. És la xicota del Guzmán i vol ser la millor estudiant de Las Encinas.
6		Christian Varela Expósito (Miguel Herrán)	<i>Principal.</i> A diferència dels seus altres companys becats, el Christian no és tant responsable. És molt extravertit i graciós i aspira a sortir de la seva situació econòmica relacionant-se amb els alumnes de classe social alta.
7		Nano García Domínguez (Jaime Lorente)	<i>Principal.</i> El Nano és el germà gran del Samuel i acaba de sortir de la presó. Segueix el perfil del noi dolent o rebel i deu diners, pel que intenta robar a la família adinerada de la Marina, per la qual començarà a tenir sentiments.

8		Carla Rorón Caleruega (Ester Expósito)	<i>Principal.</i> Filla d'una marquesa és molt femenina i manipula per aconseguir el que vol. És la parella el Polo des dels dotze anys i busca revifar la flama de la seva relació.
9		"Polo" Benavent Villada (Álvaro Rico)	<i>Principal.</i> Un noi insegur que sempre segueix el que el seu millor amic Guzmán, o la seva parella, la Carla, li manen. És el fill de dues dones influents de la classe alta i comença a descobrir la seva bisexualitat durant la primera temporada. Sovint pateix ansietat, però intenta amagar-ho.
10		Ander Muñoz (Arón Piper)	<i>Principal.</i> El noi esportista de l'escola, molt pressionat pel seu pare per convertir-se en un jugador de tennis professional. És alumne de Las Encinas gràcies al fet que la seva mare n'és la directora. Sempre oculta els seus sentiments, com que és homosexual o que no li agrada l'esport, però tot això comença a canviar quan coneix a l'Omar.
11		Omar Shanaa (Omar Ayuso)	<i>Principal.</i> Pertany a una família tradicional i a diferència de la seva germana Nadia, ell no ha estat becat a Las Encinas. Ven drogues per guanyar diners. Intenta amagar la seva homosexualitat per por al rebuig dels seus pares.

Personatges adolescents de la primera temporada de *Élite* (Netflix). Font: Elaboració pròpia.

8.3 Annex 3: Argument per capítols

Nº	<i>Élite</i>	<i>Sex Education</i>
1)	<p style="text-align: center;"><i>Bienvenidos</i></p> <p>En Samuel, la Nadia i el Christian són tres que alumnes arriben nous a Las Encinas, un institut privat exclusiu, atès que el seu antic institut es va enfonsar i la constructora els paga una beca per intentar netejar la seva imatge.</p> <p>El capítol comença amb una seqüència on el Samuel és interrogat en un despatx per una agent de la policia que es combina amb un seguit de <i>flashforwards</i> que ens expliquen el primer dia dels tres nous alumnes a l'institut. La majoria d'alumnes de Las Encinas no accepten als nous estudiants, ja que pertanyen a un estatus social inferior al seu. El rebuig ve sobretot de part d'en Guzmán i la seva parella Lucrecia, que són pillats in fraganti per la Nadia mentre mantenen relacions sexuals a l'Institut. Els nous són convidats a una festa de la Marina, una alumna que s'ha fet amiga d'en Samuel, i que és la filla del director de la constructora de l'Institut enfonsat.</p> <p>Al final del capítol, a modus de <i>flashforward</i>, es revela que ha hagut un assassinat a l'institut i la víctima és la Marina.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Episodio 1 “Sex Kid”</i></p> <p>El capítol presenta breument cada personatge i les seves situacions. La primera escena que ens ofereix la sèrie és la parella de l'Adam i l'Aimee mantenint relacions sexuals, Se'ns presenta el primer conflicte: l'Adam fingeix un orgasme per intentar ocultar a la seva novia que no pot ejacular. L'acció s'inicia amb l'Otis, que comença sisè curs (primer de batxillerat en el sistema educatiu espanyol) a l'Institut de secundària Moordale i la seva mare treballa a casa com a terapeuta sexual.</p> <p>L'Otis va cap a l'Institut amb el seu millor amic Eric i de camí a classe parlen de l'homosexualitat de l'Eric i dels problemes que té l'Oris per a masturbar-se. Es presenta breument la panoràmica dels alumnes de l'Institut i les seves relacions: el grup popular, l'assetjament escolar, la noia marginada, etc. Un altre dia, l'Otis i la Maeve descobreixen a l'Adam després d'haver pres tres pastilles de Viagra i els explica el seu problema. L'Otis, seguint els consells de la seva mare, ajuda a l'Adam a parlar dels seus sentiments i finalment aquest acaba alliberant-se i mantenint relacions sexuals amb normalitat, tot i que la seva xicota el deixa. Al final del capítol, la Maeve proposa a l'Otis oferir conjuntament teràpia sexual als alumnes de l'institut que ho necessitin per fer negoci.</p>
2)	<p style="text-align: center;"><i>Deseo</i></p> <p>Un professor demana un treball de classe en parelles i serveix perquè la Marina i el Samuel es coneguin millor i el Guzmán es pugui apropar a la Nadia per intentar conquerir-la seguint el pla que té amb la Lucrecia. El Christian descobreix les intencions que tenien la Carla i el Polo amb ell i s'enfada moltíssim, provocant així una discussió en la parella. L'Ander té la seva primera relació homosexual amb l'Omar (germà de la Nadia). Per la seva banda, el Nano (germà del Samuel) ha sortit de la presó però deu molts diners a uns homes que el persegueixen i demana ajuda al Samuel per robar al pare de la Marina. Al final del capítol, durant els interrogatoris que la inspectora fa als</p>	<p style="text-align: center;"><i>Episodio 2 “The House Party”</i></p> <p>L'episodi comença amb la Kate i en Sam enxampats intentant mantenir relacions sexuals. En aquest capítol, l'Aimee fa una festa a casa seva i l'Otis, l'Eric i la Meave hi van per intentar fer clients pel seu negoci de teràpia sexual. L'Otis aconsegueix ajudar a la parella del principi (Kate i Sam) a què es comuniquin i parlin dels seus problemes per millorar les seves relacions sexuals de parella. Mentrestant, la Meave es fa una prova d'embaràs que resulta positiva i torna a mantenir relacions amb el Jackson. L'endemà de la festa, molts estudiants comencen a demanar ajuda a l'Otis pel que decideix que tornaran a obrir el negoci.</p>

	diferents alumnes, es revela que segons l'autòpsia del cos, la Marina estava embarassada.	
3)	<p style="text-align: center;"><i>Sábado noche</i></p> <p>El Samuel organitza una festa a casa seva amb la intenció de declarar-se a la Marina. A la festa tots beuen i molts consumeixen drogues. El Nano manté relacions sexuals amb la Marina, perquè vol intentar aconseguir els diners del pare d'aquesta per pagar el seu deute. Els dos personatges descobreixen també que la Marina té VIH. Per la seva banda, la Nadia s'enfada amb el Guzmán quan descobreix que en un principi ell es va apropar a ella amb males intencions. Finalment, el Christian, el Polo i la Carla decideixen iniciar un trio amorós.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Episodio 3 "Wet"</i></p> <p>L'Otis es lleva sobresaltat perquè ha tingut un somni eròtic amb la Meave i després comença a "passar consulta" d'alguns estudiants amb problemes sexuals. Finalment aquest mateix dia la Meave li demana a l'Otis de veure's a la tarda perquè necessita que algú la vagi a recollir a la clínica on pretén avortar, però l'Otis ho interpreta com una cita.</p>
4)	<p style="text-align: center;"><i>El amor es una droga</i></p> <p>En aquest capítol s'explica com la Marina va contraure el VIH amb una antiga parella, a qui la seva família va pagar diners perquè desaparegués. El Guzmán intenta demanar perdó a la Nadia en diverses ocasions fins que ella el perdona i tornen a ser amics.</p> <p>La família de la Marina i el Guzmán organitza una gala benèfica per als sense sostre on tots els alumnes d'alt estatus social estan convidats. A la festa, el Samuel i la Marina es fan parella oficial però ell no sap que el seu germà Nano i la Marina han estat junts.</p> <p>El Christian, el Polo i la Carla segueixen amb el seu trio amorós.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Episodio 4 "Breaking the Lawn Chair"</i></p> <p>El Jackson demana ajuda a l'Otis per sortir amb la Meave i ell ho passa malament perquè també se n'adona que està enamorat de la Meave. Paral·lelament, l'Otis fa teràpia sexual a la parella lèsbica formada per la Tanya i la Ruthie, ja que tenen problemes perquè la Ruthie gaudeixi de les relacions sexuals. Finalment descobreixen que el problema és que la Ruthie estima la Tanya però només com amigues, i que se sent sexualment atreta per una altra noia.</p> <p>En el capítol, la Lily -desesperada per tenir la seva primera relació sexual- li proposa mantenir sexe a l'Otis en assabentar-se que ell també és verge, però ell ho rebutja. Al final del capítol, l'Otis decideix donar-li un mal consell al Jackson perquè ell declari el seu amor per la Meave als quatre vents sabent que fracassarà perquè ella no vol tenir parella i odia les situacions amoroses d'aquest estil. No obstant això, contra tot pronòstic, el Jackson es declara cantant a la Meave davant de tot el curs i ella accepta.</p>
5)	<p style="text-align: center;"><i>Todos mienten</i></p> <p>En aquest episodi tots els alumnes s'assabenten que la Marina és portadora de VIH. Encara que el Samuel no vol que la Marina s'involucri, ella vol ajudar al Nano a recaptar els diners pel seu deute i l'ajuda a trobar la manera de robar una col·lecció de rellotges del pare de la Carla. Finalment la Marina i el Samuel tenen relacions</p>	<p style="text-align: center;"><i>Episodio 5 "Named & Shamed"</i></p> <p>El Jackson convida a la Meave a casa seva per presentar-la a la seva família, ja que ja fa un mes que surten junts. Però durant el sopar la Meave s'escapa perquè creu que no encaixa en la vida perfecta d'en Jackson. Més tard, es disculpa i li ensenya al Jackson que viu en una autocaravana sola i que la seva família està desestructurada. Contra tot pronòstic, el</p>

	<p>sexuals però ella encara pensa en el Nano, el que també li ha confessat els seus sentiments però considera que no és bo per a ella. S'atabala i comença a ignorar al Samuel, que s'enfada, i acaba fumant marihuana a l'escola. Per la seva banda, la Lucrecia intenta reconciliar-se amb el Guzmán i, de manera intencionada, fer que la Nadia s'aparti d'ell. Per la seva banda, l'Omar vol allunyar-se de l'Ander perquè ja hi ha molta gent que sap que és homosexual i pateix per la seva família.</p>	<p>Jackson li explica les seves inseguretats. D'altra banda, la Meave i l'Otis ajuden a la Ruby, que tot i tractar fatal els seus companys, està patint ciberassetjament amb una fotografia de les seves parts íntimes.</p> <p>És l'aniversari de l'Eric i ell i l'Otis havien quedat per anar al cine junts vestits de dona (per una tradició), però l'Otis el deixa plantat per ajudar la Meave. Finalment, l'Eric és agredit per uns homòfobs i acaba discutint amb l'Otis.</p>
6)	<p><i>Todo va a salir bien</i></p> <p>El capítol comença amb la detenció del pare de la Marina i el Guzmán. La Carla i el Polo pregunten al Christian si ha estat ell el que ha robat els rellotges. La Carla està estressada perquè un dels rellotges que han robat del seu pare era un USB amb uns documents molt importants que podrien servir com a prova contra ells. Això dóna la idea al Nano de fer xantatge per retornar el rellotge al seu propietari.</p> <p>La Marina s'assabenta que està embarassada del Nano i no li vol confessar al Samuel de qui és el nadó. Tot i que la Marina considera avortar, el Nano la convenç per no fer-ho i fugir junts. A més, la directora enxampa la Marina consumint marihuana i l'obliga a confessar que el seu distribuïdor és l'Omar, fet que provocarà molts problemes a la seva família i un distanciament d'aquest amb l'Ander.</p> <p>Finalment, la Carla i el Polo discuteixen quan ella s'assabenta que el Polo ha estat amb el Christian sense dir-li.</p>	<p><i>Episodio 6 "Panic"</i></p> <p>En aquest capítol es descobreix què és el que provoca els bloquejos de l'Otis quan intenta realitzar qualsevol pràctica sexual: haver sigut testimoni d'una infidelitat del seu pare quan ell era petit. En aquest episodi, l'Otis intenta perdre la virginitat amb la Lily però acaba entrant en crisi i no pot. No obstant això, l'Ola li demana sortir junts. Per la seva banda, l'Eric segueix enfadat amb l'Otis és expulsat temporalment de l'institut quan pega a l'Anwar. En aquest capítol l'Aimee segueix el consell de l'Otis de masturbar-se per conèixer els seus gustos i així poder comunicar al Steven què li agrada realment. Per últim, apareix el Sean, germà gran de la Meave.</p>
7)	<p><i>Todo estalla</i></p> <p>La Nadia intenta ajudar al seu germà perquè els seus pares no el casin amb una noia. No obstant però, el seu pare la vol obligar a deixar els estudis a Las Encinas i busca un matrimoni concertat per l'Omar La Carla deixa al Polo i intenta les coses amb el Christian, que la vol conquistar. A més, la Carla sospita que la Marina està involucrada amb el robatori del rellotge i l'acusa, provocant que ella reveli a la seva família que està embarassada del Nano.</p>	<p><i>Episodio 7 "Happily Ever After"</i></p> <p>El capítol comença amb la Meave i l'Otis criticant un ball que farà l'institut sota el nom de "Happily ever after" i tots els seus clixés. Tanmateix però, el Jackson convenç a la Meave per anar-hi i l'Otis li demana a l'Ola que l'acompanyi, ja que ella erà una nova alumna a Moordale.</p> <p>La Meave es posa gelosa de l'Ola i provoca que l'Otis i l'Ola discuteixin. L'Otis, en un discurs, declara de manera indirecta els sentiments que ha tingut per la Meave i, davant la recció d'ella, el Jackson es posa</p>

	<p>El Guzmán, furiós, demana ajuda a l'Ander i el Polo per anar a apallissar el Nano i, quan el Samuel s'assabenta que el fill que espera la Marina és del seu germà, també l'ataca.</p>	<p>gelós i confessa que va pagar diners a l'Otis per poder conquerir-la, pel que la Meave s'enfada amb l'Otis i donen per acabat el seu negoci. El Jackson, després d'haver-se passat bevent i de discutir amb la seva família, va a casa la Meave i li diu que l'estima per primera vegada.</p> <p>En aquest capítol l'Eric torna a anar a l'església, a vestir-se de drag queen i a ser amic de l'Otis.</p>
8)	<p style="text-align: center;"><i>Assilah</i></p> <p>El capítol està molt centrat en l'interrogatori que es fa als alumnes, perquè es tracta de l'episodi que revela qui és l'assassí de la Marina. La Marina mor assassinada l'últim dia de curs, durant la festa de graduació i després que li donin el premi a la millor alumna. Estava a la piscina esperant que arribés el Nano per fugar-se junts al Marroc. Però comença a discutir amb el Polo, qui vol recuperar el rellotge del pare de la Carla perquè aquesta el perdoni. La Marina es nega, es barallen i ell la mata donant-li un cop amb el trofeu que li han donat. El Polo confessa el que ha fet a la Carla i el Christian i ella l'ajuda a encobrir l'assassinat, obligant el Christian a actuar com si no hagués passat res. Quan el Nano arriba a la piscina, la Marina mor en els seus braços i acaba fugint.</p> <p>Quan arriba la policia, la detectiu conclou amb el seu veredictes després d'interrogar a tots els implicats: el Nano és l'assassí. Tothom es creu aquesta versió i només és el Samuel qui està convençut de què es tracta d'un error i vol ajudar al seu germà.</p>	<p style="text-align: center;"><i>Episodio 8 "The Climax"</i></p> <p>Ens trobem en el dia després del ball. L'Otis esbrina que la seva mare està escrivint un llibre sobre ell i la seva fòbia sexual i discuteix amb ella. L'Eric es maquilla per anar a l'escola, i mentre endreça una aula com a càstig, es baralla amb l'Adam i acaben mantenint relacions sexuals. La Meave és expulsada de l'Institut Moordale perquè el director creu que és ella qui distribuïa drogues al ball i deixa al Jackson dient-li que no l'estima. Mentre es deixa entreveure que la Meave té sentiments cap a l'Otis, aquesta l'enxampa fent-se un petó amb l'Ola i marxa decebuda. Després del petó amb l'Ola, l'Otis aconsegueix excitar-se i, finalment, masturbar-se sense entrar en crisi.</p>

Font: Elaboració pròpia a partir de les fitxes d'anàlisi.

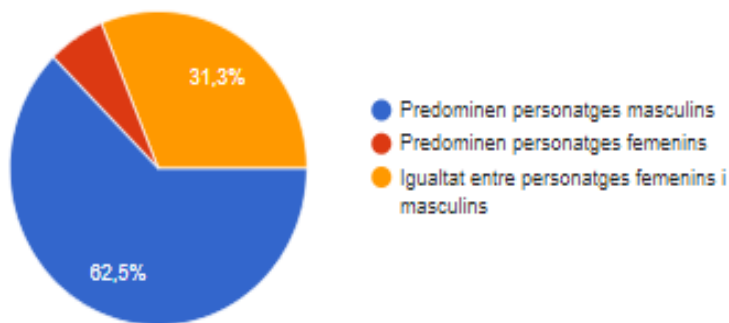
8.4 Annex 4: Resultats de l'anàlisi

Fitxa d'anàlisi general

Pregunta 4: Personatges principals dels capítols.

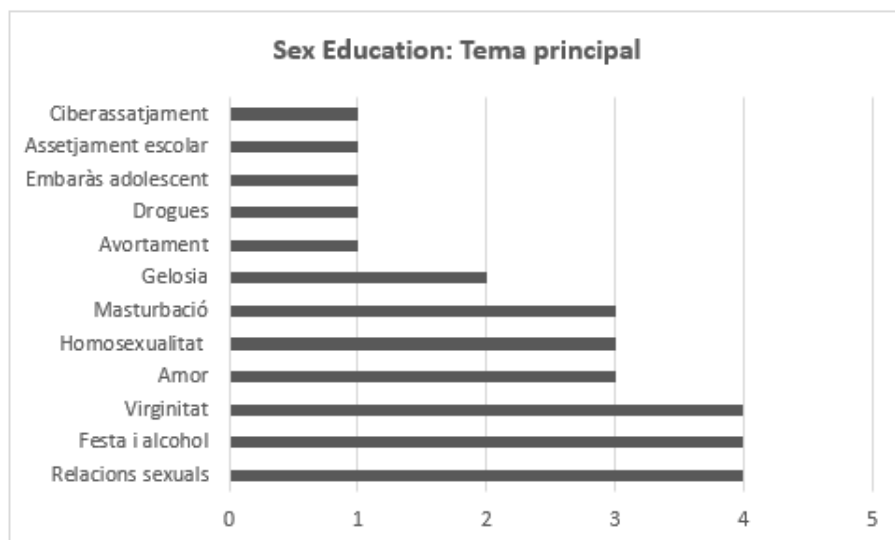
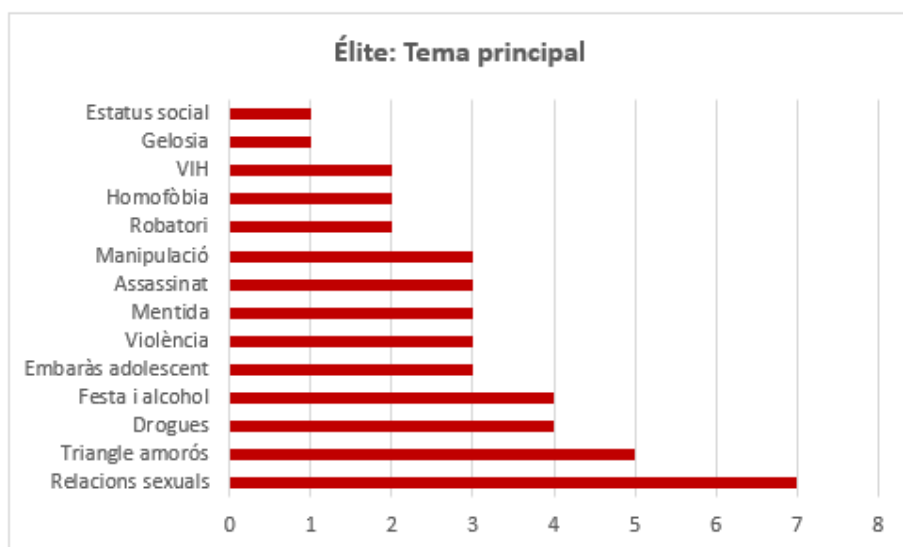
Pregunta 4. Personatges principals dels capítols				
Élite			Sex Education	
Gènere	Personatges	Freqüència	Personatges2	Freqüència2
F	Marina	8	Meave	8
M	Samuel	6	Sam	1
M	Nano	6	Steve	0
M	Guzmán	4	Otis	8
M	Christian	3	Eric	6
M	Omar	3	Adam	3
F	Nadia	3	Lily	0
M	Ander	2	Jackson	3
F	Carla	2	Kate	1
M	Polo	2	Sean	1
F	Lucrecia	0	Aimee	2
F			Ola	2
F			Ruthie	1
F			Tanya	0
F			Anwar	0
F			Olivia	0
F			Ruby	0

Pregunta 5. Presència de personatges masculins i femenins al capítol

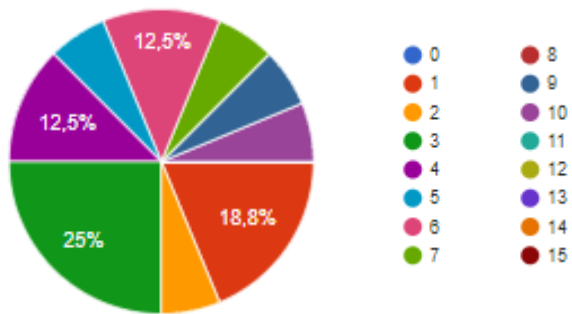

Pregunta 6. Temes principals dels capítols

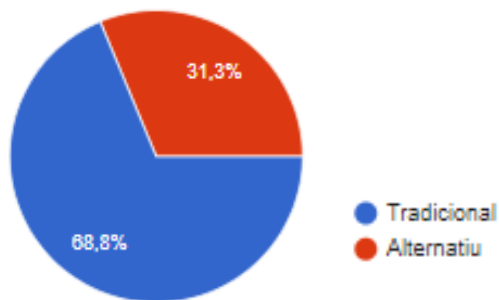
Pregunta 6. Temes principals dels capítols			
Élite		Sex Education	
Tema	Freqüència	Tema2	Freqüència
Embaràs adolescent	3	Embaràs adolescent	1
Relacions sexuals	7	Relacions sexuals	4
Drogues	4	Drogues	1
Festa i alcohol	4	Festa i alcohol	4
Gelosia	1	Gelosia	2
Robatori	2	Ciberassetjament	1
Violència	3	Assetjament escolar	1
Triangle amorós	5	Avortament	1
Homofòbia	2	Homosexualitat	3
Mentida	3	Amor	3
Estatut social	1	Masturbació	3
Assassinat	3	Virginitat	4
Manipulació	3		
VIH	2		

Pregunta 7. Nombre d'escenes afectivo-amoroses al capítol

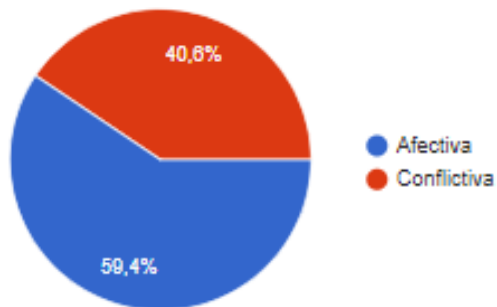

Pregunta 8. Model de relació predominant en la totalitat d'escenes

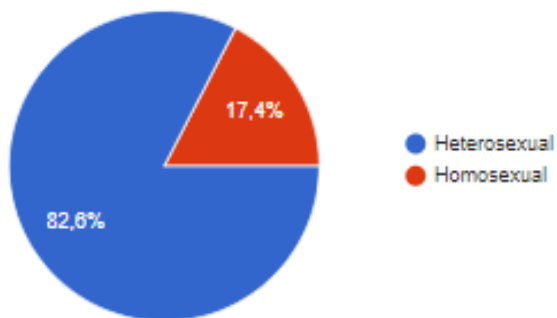

Fitxa d'anàlisi profund: Les escenes afectivo-amoroses

Pregunta 2. Tipologia d'escena afectivo-amorosa

Pregunta 3. Tipologia de relació

Pregunta 4. Personatges que intervenen en la relació afectivo-amorosa

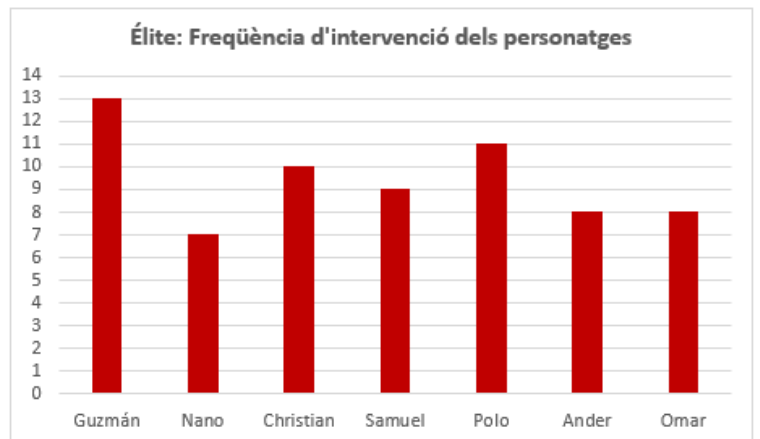
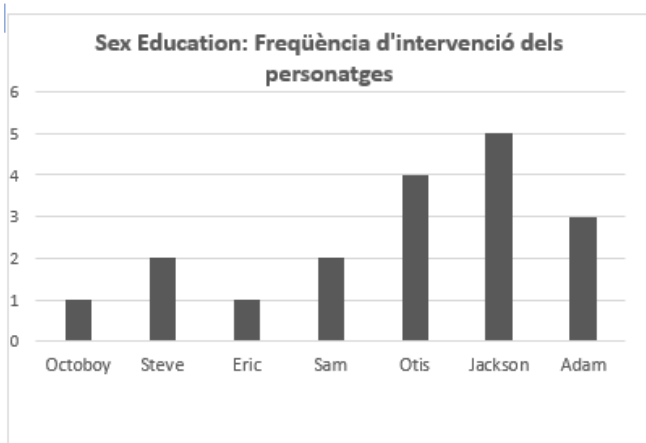
Élite			Sex Education	
Gènere	Personatge	Freqüència	Personatges	Freqüència
M	Guzmán	13	Octoboy	1
M	Nano	7	Steve	2
M	Christian	10	Eric	1
M	Samuel	9	Sam	2
M	Polo	11	Otis	4
M	Ander	8	Jackson	5
M	Omar	8	Adam	3
F	Marina	16	Meave	7
F	Carla	11	Kate	2
F	Lucrecia	12	Aimee	4
F	Nadia	6	Lily	2
F			Tanya	1
F			Ruthie	1
F			Ola	1

Gènere

F

M

Gràfiques: freqüència d'intervenció dels personatges masculins

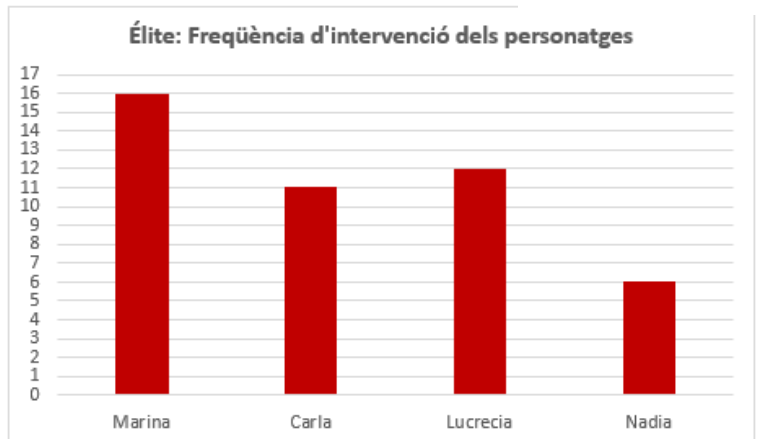
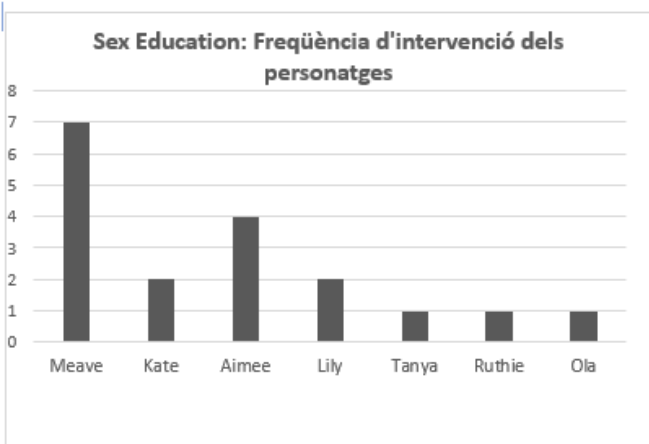

Gràfiques: freqüència d'intervenció dels personatges femenins

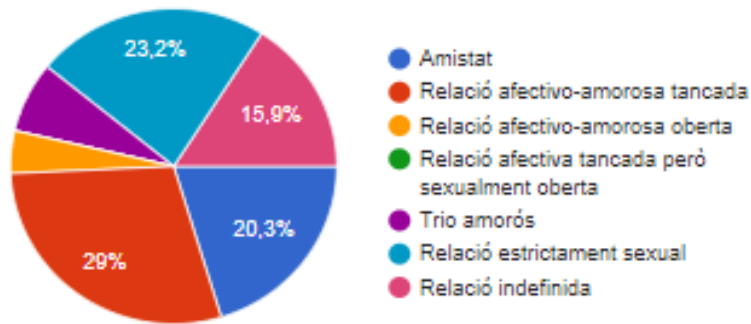
Gènere

F

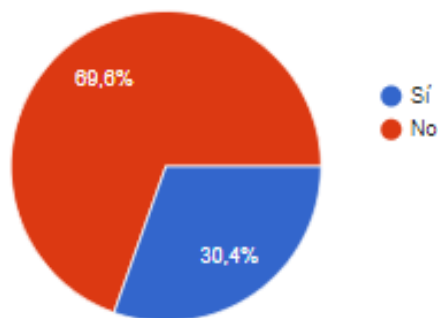
M

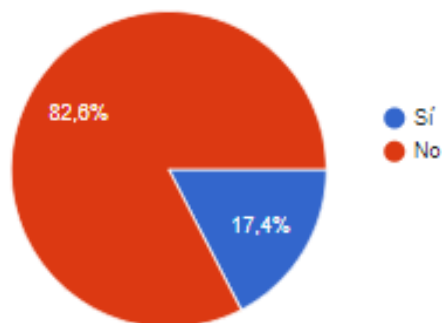
Pregunta 5. Tipus de relació entre els personatges

Pregunta 6. L'escena inclou relacions sexuals?

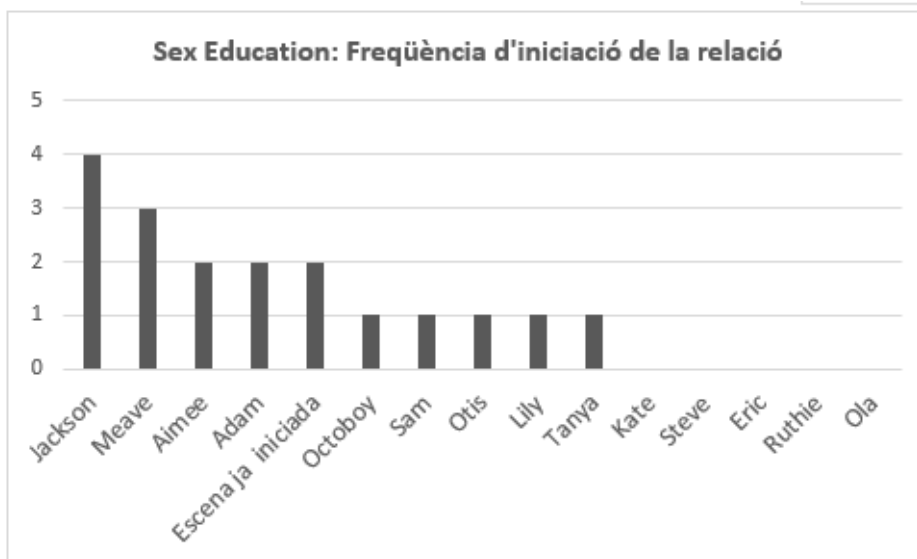
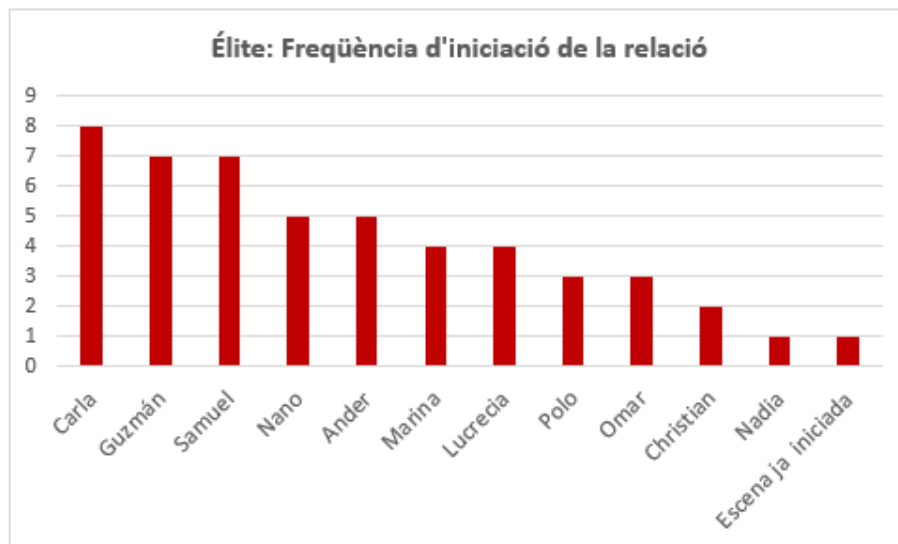

Pregunta 7. En cas afirmatiu, es mostra l'ús explícit de mètodes anticonceptius i de prevenció de les Malalties de Transmissió Sexual (MTS)?

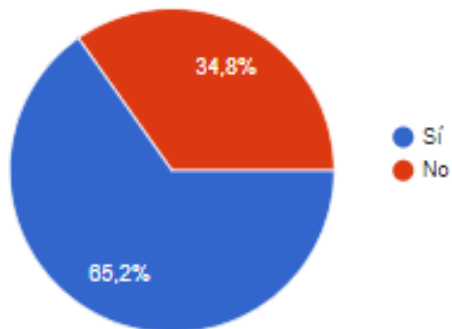

Pregunta 8. Qui comença la relació afectivo-sexual?

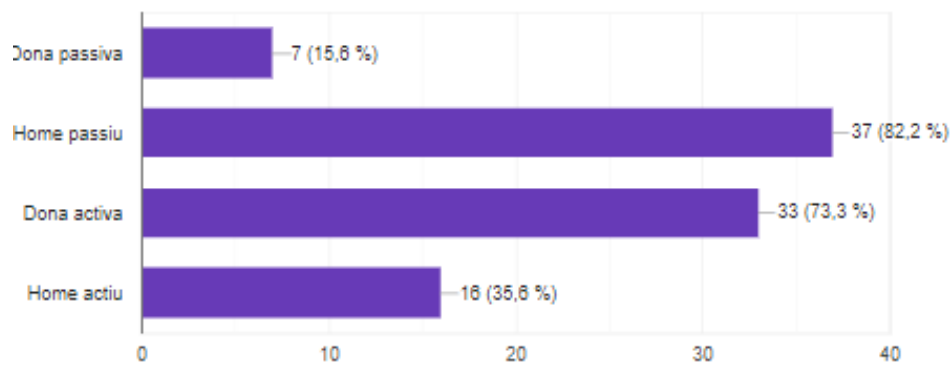
Élite			Sex Education	
Gènere	Personatge	Freqüència	Personatge	Freqüència3
M	Guzmán	7	Octoboy	1
M	Nano	5	Steve	0
M	Christian	2	Eric	0
M	Samuel	7	Sam	1
M	Polo	3	Otis	1
M	Ander	5	Jackson	4
M	Omar	3	Adam	2
F	Marina	4	Meave	3
F	Carla	8	Kate	0
F	Lucrecia	4	Aimee	2
F	Nadia	1	Lily	1
			Tanya	1
			Ruthie	0
			Ola	0
	Escena ja iniciada	1		2

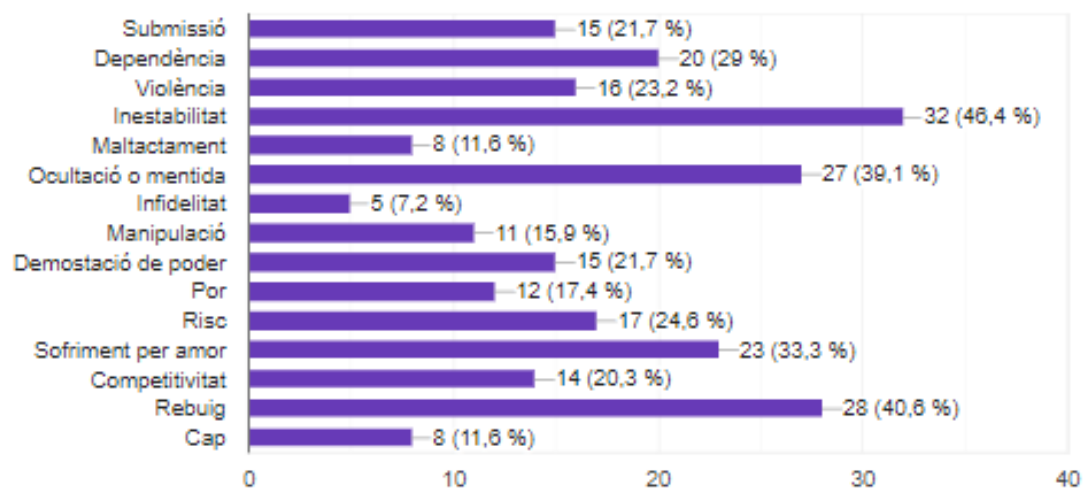
Pregunta 9. Existeixen els rols de passiu-actiu?

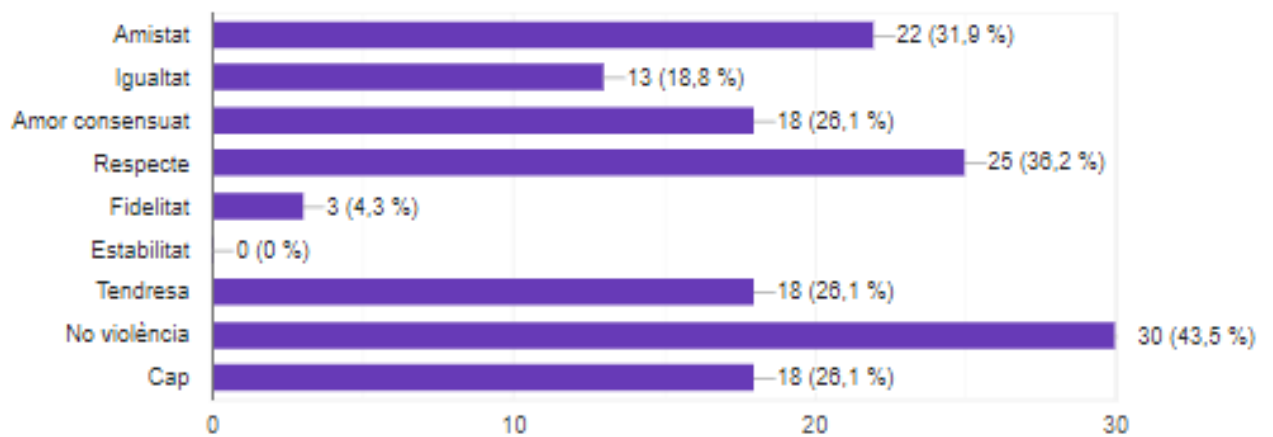
Pregunta 10. En cas afirmatiu, com s'estableixen aquests rols?

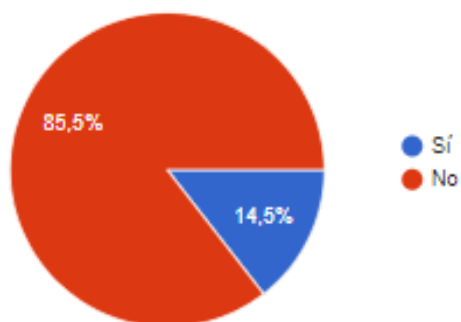
Pregunta 11. Quins trets característics del model de relació tradicional complex l'escena?

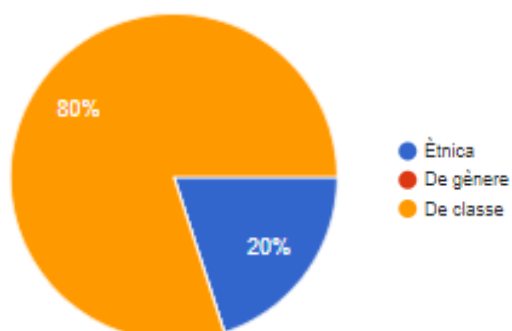
Pregunta 12. Quins trets característics del model de relació alternatiu compleix l'escena?

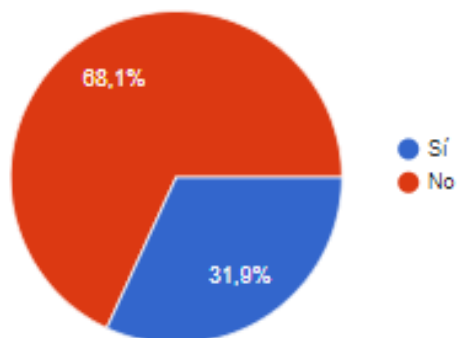
Pregunta 13. Apareix algun tipus de discriminació?

Pregunta 14. En cas afirmatiu, de quin tipus?

Pregunta 15. Es dona algun tipus d'estereotip o clixé?

Pregunta 17. En quin grau l'escena mostra una imatge estereotipada?

